

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SIERADZU**
ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 52 98-200 Sieradz

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU SIERADZKIEGO
W 2019 ROKU**

SPIS TREŚCI

	Str.
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM	4
II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	11
III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU ...	23
IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ	28
V. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	42
VI. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY	47
VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI	50
VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	51
IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	56
X. PODSUMOWANIE	57

Ocena stanu sanitarnego powiatu sieradzkiego w roku 2019 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki i prekursory narkotyków, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM

W 2019 roku sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2018 r. uległa zmianie. Nastąpił wzrost zachorowań na niektóre choroby zakaźne, co ilustruje przedstawiona poniżej tabela

Jednostka chorobowa		Powiat sieradzki			
		2018		2019	
		Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelloza	Zatrucie pokarmowe	22	18,57	26	22,04
	Zatrucie pokarmowe pozajelitowe	1	0,84	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		49	41,37	16	13,57
Czerwonka bakteryjna/shigelioza/		-	-	-	-
Zatrucie jadem kiełbasianym/botulizm/		-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe/rotawirusy/		31	26,17	111	94,11
Krzusiec		10	8,44	6	5,09
Odra		-	-	-	-
Różyczka		-	-	-	-
Ospa wietrzna		568	475,29	303	256,91
Świnka		4	3,38	2	1,70
Płonica		16	13,51	35	29,68
Borelioza		10	8,44	8	6,78
Porażenie wiotkie dzieci do 15 lat		-	-	-	-
Tęžec		-	-	-	-
Szczepienia p/k wściekliznie		14	11,82	14	11,87
Zachorowania grypopodobne		16728	14121,82	11634	9864,17
Grypa		5	4,22	4	3,40
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowe	Meningokokowe	1	0,84	-	-
	bakteryjne	1	0,84	-	-
	wirusowe	4	3,38	-	-
	Inne i nieokreślone	4	3,38	4	3,40
Zapalenie mózgu	Wirusowe (kleszczowe)	-	-	1	0,85
	bakteryjne	-	-	-	-
	Inne i nieokreślone	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	4	3,38	3	2,54
	Typu B	10	8,44	16	13,57
	Typu C	9	7,6	8	6,78
	Typu B + C	-	-	-	-
Zatrucia związkami chemicznymi	pestycydami	-	-	-	-
Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności HIV		1	0,84	5	4,24

Tabela 1. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie sieradzkim w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w latach 2018-2019.

Zatrucia pokarmowe

W roku 2019 nastąpił nieznaczny wzrost liczby zarejestrowanych zatruc pokarmowych wywołanych przez Gram-ujemne bakterie jelitowe z rodzaju *Salmonella* w porównaniu do roku 2018. W 2019 r. odnotowano 26 przypadków zatruc pokarmowych (współczynnik zapadalności 22,04), natomiast w 2018 r. – 22 zachorowania (współczynnik zapadalności 18,57). W roku 2019 w powiecie sieradzkim nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Wirusowe zapalenie wątroby

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby oraz zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2018 – 2019.

Typy WZW	Powiat sieradzki			
	Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
Typ A	4	3,38	3	2,54
Typ B	10	8,44	16	13,57
Typ C	9	7,6	8	6,78

Tabela 2. Wirusowe zapalenie wątroby – zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2018 – 2019.

W 2019 roku zarejestrowano 16 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B, natomiast w 2018 r. – 10 przypadków. Różnica w zachorowaniach na WZW typu A i C w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. jest nieznaczna – odnotowano po jednym zachorowaniu mniej.

Każdego roku rejestrowane są głównie zachorowania na WZW rozpoznawane jako przypadki przewlekłe i BNO (bliżej nieokreślone). Należy zaznaczyć, że zarówno rejestracja jak i interpretacja danych natrafia na trudności związane z niewystępowaniem ostrego okresu choroby i zgłaszaniem przypadków rozpoznawanych w okresie zmian przewlekłych.

Zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych obowiązek szczepień przeciw WZW typu B dotyczy między innymi osób szczególnie narażonych na zakażenie w wyniku styczności z osobą zakażoną WZW typu B, które nie były szczepione przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B oraz osób zakażonych wirusem zapalenia wątroby typu C.

Choroby wieku dziecięcego

W 2019 roku odnotowano znaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną, w porównaniu do 2018 r. (2019 r. - 303 przypadki, 2018 r. – 568 przypadki) oraz wzrost zachorowań na płonicę - 35 przypadków (współczynnik zapadalności 29,68), podczas gdy w 2018 roku odnotowano 16 przypadków (współczynnik zapadalności 13,51). W przypadku tych chorób obserwowana jest cykliczna, co kilka lat, zmienność liczby zachorowań.

Pokąsania przez zwierzęta

W 2019 roku liczba osób pokąsanych przez zwierzęta ogółem wyniosła 230 pokąsań (w 2018 r. – 205). Do szczepień zakwalifikowano 14 osób, co stanowiło 6,09 % wszystkich pokąsanych. Najczęściej dochodziło do pokąsań przez zwierzęta domowe, zdarzyły się również pokąsania przez zwierzęta dzikie.

Grypa

W 2019 roku zanotowano spadek liczby zachorowań grypopodobnych. Ogółem zachorowało 11634 osób (współ. zapadalności 9864,17), podczas gdy w 2018 roku zgłoszono 16728 przypadków (współ. zapadalności 14121,82). U 4 osób zachorowanie potwierdzono badaniem wirusologicznym.

Powiatowa Stacja Sanitarna Epidemiologiczna w Sieradzu, jak co roku, brała udział w programie opartym na zintegrowanym systemie Sentinel, dotyczącym nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą i innymi wirusami oddechowymi. Nadzór ten miał na celu pozyskanie określonych danych na temat aktywności tych wirusów na danym terenie w danej populacji. W związku z tym na podstawie informacji uzyskiwanych w systemie Sentinel możliwa jest ocena sytuacji wirusologiczno-epidemiologicznej w całym kraju.

Inne choroby

W 2019 roku zanotowano jeden przypadek kleszczowego zapalenia mózgu oraz 4 nieokreślone zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.

W 2019 roku zarejestrowano 26 przypadków gruźlicy (w 2018 r. – 15), w tym na gruźlicę prątkującą - 16 osób, nieprątkującą 8 osób i pozapłucną 2 osoby. W 2019 roku wykryto 5 nowych przypadków zakażenia wirusem HIV (2018 r. – 1). W 2019 roku zarejestrowano ogółem 4 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową, w tym 2 zachorowania na kiłę i 2 zachorowania wywołane *Chlamydie* (2018 r. - 5 zachorowań).

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu obejmuje nadzorem, w ramach programu obowiązkowych szczepień ochronnych 19818 dzieci i młodzieży do 20-go roku życia. Szczepienia ochronne prowadzone są w 30 punktach. Cała populacja dzieci i młodzieży objęta jest fachową opieką medyczną przez lekarzy pediatrów i pielęgniarki, które posiadają ukończony kurs szczepień ochronnych. W zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono 64 kontrole.

W 2019 roku zgłoszono 10 odczynów poszczepiennych. Wystosowano 230 pism do rodziców uchylających się od szczepień z czego 17 dzieci zostało zaszczepionych. 93 rodziców odmówiło szczepień swoich dzieci. Siedemnaścioro dzieci nie posiada żadnych szczepień. To niepokojące zjawisko odmowy szczepień, powstałe na fali ruchów antyszczepionkowych, budzi nasze obawy co do jego wpływu na przyszłą sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na choroby zakaźne.

W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, odrze, śwince, różyczce, *Haemophilus influenzae* typu b, *Streptococcus pneumoniae*. Podległe nam placówki prowadzą również szczepienia zalecane, które są finansowane przez rodziców. W ramach tych szczepień dzieci uodporniane są przeciw: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, ospie wietrznej, kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, biegunce rotawirusowej, wirusom brodawczaka ludzkiego oraz bakteriom otoczkowym *Neisseria meningitidis*. Dużym zainteresowaniem rodziców cieszą się szczepienia preparatami szczepionkowymi skojarzonymi (cztero-, pięcio- i sześciokładnikowymi) podawanymi dzieciom w wieku 1 – 3 lat. Szczepionki te są finansowane przez rodziców.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie sieradzkim na koniec 2019 roku generalnie kształtował się na poziomie 2018 roku (w załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat). Szczepieniami przeciw gruźlicy objęto w 2019 roku 96,50 % noworodków, w 2018 zaszczepiono 99,1 %. Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w ramach obowiązkowego szczepienia uodporniane są noworodki i dzieci do 3-go roku życia. Poziom wyszczepienia roczników 2018 i 2019 wynosi: 93,57% i 83,09%.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B populacji od rocznika 2000 do 2019 (20 roczników) w powiecie sieradzkim, uległa zdecydowanej poprawie. Od 1994 roku nie odnotowujemy zachorowań na WZW typu B w tych grupach wiekowych. Uodpornianie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi w szczepieniu podstawowym w analizowanych rocznikach, dzieci do trzeciego roku życia waha się na poziomie 91,25% do 97,23%. W szczepieniach przypominających błonico – tężcowych (Td) roczników 14- i 19-latków poziom wyszczepienia wynosi 99,03% i 74,91%. Od 2004 roku do PSO wprowadzono

szczepienia przeciw krztuścowi w 6. roku życia szczepionką z komponentem acelularnym DTPa. Uodpornienie rocznika 2014 w 2019 roku wynosi 68,88%. Dzieciom urodzonym w grupach ryzyka i z przeciwwskazaniami do szczepień DTP, podaje się szczepionkę z komponentem acelularnym DTPa skojarzoną 5 w 1. W powiecie sieradzkim zaszczepiono w 2019 roku 125 dzieci podając 375 dawek.

W 2019 roku prowadzone były szczepienia przeciw *Streptococcus pneumoniae* szczepionką trzynastowalentną (podano 375 dawek) oraz przeciw ospie wietrznej (podano 58 dawek). Tymi szczepieniami objęto dzieci z przeciwwskazaniami ujętymi w szczegółowym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 2011 roku. Od 01.01.2017 roku do Kalendarza Szczepień wprowadzono szczepienia przeciwko *Streptococcus pneumoniae*, dla całej populacji. Wyszczepialność dla rocznika 2018 kształtuje się na poziomie 99,16 %.

Od 2006 roku wprowadzono istotne zmiany w PSO dotyczące uodparniania przeciw odrze, śwince, różyczce. Szczepienia są prowadzone szczepionką skojarzoną trzyskładnikową w grupie 2-latków i 10-latków. Wyszczepialność w roku 2019 wyniosła dla 3. roku życia 97,51%, dla 10. roku życia 82,59%. W ramach PSO prowadzone są szczepienia przeciwteczowe osób narażonych w wyniku skaleczeń i odniesionych ran w 2019 roku zaszczepiono 2310 osób.

Zgodnie z PSO prowadzone są szczepienia przeciw WZW typu B dla osób dorosłych: studentów szkół medycznych oraz osób z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B i nosicieli HBV. W 2019 roku z tej grupy zaszczepiono 43 osoby, podając 129 dawek. Przeciw grypie w roku 2019 zaszczepiono 2456 osób, w porównaniu do roku 2018 o 1,1% więcej. Dokonano analizy braków i opóźnień w szczepieniach.

Pod opieką Poradni Konsultacyjnej w Łodzi na koniec 2019 roku było 51 dzieci, które po badaniach zakwalifikowano do szczepień ochronnych i rozpoczęto u nich szczepienia z zastosowaniem indywidualnego kalendarza szczepień. Odnotowuje się również odroczenia czasowe ze szczepień z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne, jednak po ustąpieniu objawów chorobowych są kontynuowane.

W 2019 roku zorganizowano w PSSE w Sieradzu naradę pielęgniarek ds. szczepień ochronnych, na których omawiano m.in:

- zasady sporządzania sprawozdań Mz-54 drogą elektroniczną,
- sprawy bieżące dot. aktualnych wyników kontroli w podległych placówkach,
- Program Szczepień Ochronnych na 2020 rok.

Ocena sytuacji epidemiologicznej pozwala stwierdzić, że największy postęp w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych osiągnięto przez promowanie szczepień profilaktycznych. Zatem obok szczepień obowiązkowych należy wprowadzać w szerszym zakresie szczepienia zalecane. W załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży.

Gruźlica

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe
2019	96,50
2018	97,94

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne	uzupełniająca
2019	50,92	32,17
2018	5,57	93,57
2017	3,14	96,01
2016	0,92	99,08
2015	0,28	99,26

Błonica, tężec

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające		
	pierwotne	uzupełniająca	I. dawka	II. dawka	III. dawka
2019	43,25	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	57,80	41,34	0,00	0,00	0,00
2017	7,89	91,25	0,00	0,00	0,00
2016	2,77	97,23	0,00	0,00	0,00
2015	1,86	98,05	0,00	0,00	0,00
2014	0,87	29,64	68,88	0,00	0,00
2013	0,81	3,22	95,43	0,00	0,00
2012	0,17	2,59	96,12	0,00	0,00
2011	0,49	1,72	97,79	0,00	0,00
2010	0,08	0,89	99,03	0,00	0,00
2009	0,08	0,80	99,12	0,00	0,00
2008	0,08	0,88	99,04	0,00	0,00
2007	0,17	0,42	99,41	0,00	0,00
2006	0,00	0,09	20,68	79,24	0,00
2005	0,00	0,09	5,03	94,88	0,00
2004	0,00	0,09	1,88	98,03	0,00
2003	0,00	0,19	1,03	98,79	0,00
2002	0,00	0,00	0,44	99,56	0,00
2001	0,00	0,00	0,54	24,55	74,91
2000	0,00	0,00	0,16	9,11	90,73

Krztusiec

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające	
	pierwotne	uzupełniająca	I. dawka	II. dawka
2019	43,25	0,00	0,00	0,00
2018	57,80	41,34	0,00	0,00
2017	7,89	91,25	0,00	0,00
2016	2,77	97,23	0,00	0,00
2015	1,86	98,05	0,00	0,00
2014	0,87	29,64	68,88	0,00
2013	0,81	3,22	95,43	0,00
2012	0,17	2,59	96,12	0,00
2011	0,49	1,72	97,79	0,00
2010	0,08	0,89	99,03	0,00
2009	0,08	0,80	99,12	0,00
2008	0,08	0,88	99,04	0,00

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające	
	pierwotne	uzupełniające	I. dawka	II. dawka
2007	0,17	0,42	99,41	0,00
2006	0,00	0,09	20,68	79,24
2005	0,00	0,09	5,03	94,88
2004	0,00	0,09	1,88	98,03
2003	0,00	0,19	1,03	98,79

Poliomyelitis

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające
	pierwotne	uzupełniające	
2019	43,25	0,00	0,00
2018	57,80	41,34	0,00
2017	7,89	91,25	0,00
2016	2,77	97,23	0,00
2015	1,86	98,05	0,00
2014	0,87	29,64	68,88
2013	0,81	3,22	95,43
2012	0,17	2,59	96,12
2011	0,49	1,72	97,79
2010	0,08	0,89	99,03

Odra, świnka, różyczka

Rok urodzenia	Szczepienie	
	podstawowe	przypominające
2018	90,22	0,00
2017	93,73	0,00
2016	97,78	0,00
2015	98,42	0,00
2014	38,01	60,24
2013	83,71	14,86
2012	95,60	3,88
2011	96,89	2,62
2010	17,08	82,59
2009	3,12	96,88
2008	2,55	97,45
2007	1,51	98,49
2006	1,22	98,78

Odra, świnka, różyczka – dziewczęta

Rok urodzenia	Szczepienie	
	podstawowe	przypominające
2010	16,49	83,51
2009	5,10	94,90
2008	1,26	98,74
2007	1,03	98,97
2006	0,18	99,82
2005	0,00	100,00
2004	0,17	99,83

Zakażenia *Haemophilus influenzae* typu b

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne	uzupełniające
2019	43,25	0,00
2018	57,03	42,11
2017	6,65	92,49
2016	2,68	97,32
2015	1,95	97,96
2014	1,74	97,65

Zakażenia *Streptococcus pneumoniae*

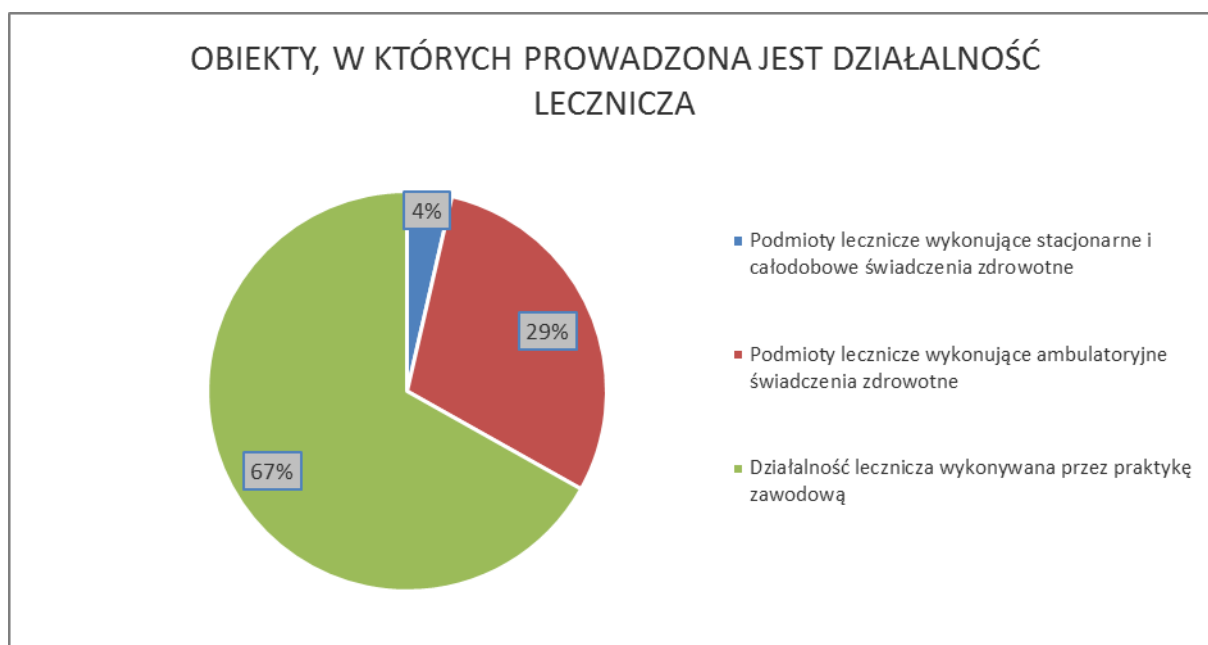
Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne	uzupełniające
2019	55,20	0,00
2018	27,53	71,61
2017	4,85	94,30

Tabela 4 Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat (w % liczby dzieci i młodzieży ogółem lub dziewcząt)

II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

W 2019 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu znajdowało się 166 obiektów, w których wykonuje się działalność leczniczą, w tym:

- 6 obiektów udzielających stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne, w tym 4 obiekty Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7;
- 49 obiektów udzielających ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki, poradnie, zakłady rehabilitacyjne i inne),
- 111 podmiotów prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową: indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, indywidualne praktyki pielęgniarek oraz indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek.

Placówki nadzorowane były w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, czystości bieżącej, prawidłowości procesów sterylizacji, zaopatrzenia w wodę, ujęć awaryjnych, zagadnień związanych z postępowaniem z bielizną brudną i czystą, gospodarką odpadami stałymi i ciekłymi, zagadnień związanych z oceną higieniczną warunków pracy oraz zagadnień z zakresu żywności i żywienia.

W roku 2019 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sieradzu przeprowadzili łącznie 305 kontroli sanitarnych w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą. Pobrali 21 próbek wody do spożycia oraz 18 próbek wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.*

1. Krótka charakterystyka stanu technicznego, funkcjonalnego i wyposażenia obiektów

Stan sanitarno-techniczny obiektów, w których wykonuje się działalność leczniczą na terenie powiatu sieradzkiego należy określić jako dobry.

Oddział Epidemiologii wydał postanowienie na podstawie art. 207 ust. 3 w związku z art. 22 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej. Postanowienie dotyczyło oceny wpływu na bezpieczeństwo pacjentów, z uwagi na niespełnienie przez Szpital Wojewódzki w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 w całości zadań zapisanych w programie dostosowawczym. Zgodnie z postanowieniem wymagania powinny być zrealizowane do dnia wskazanego przez podmiot we wniosku tj. do dnia 31.12.2020 r. W przypadku Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu stwierdził, że niespełnienie wymagań ma nieznaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów. Do 31.12.2020r. obowiązuje również decyzja administracyjna dotyczące poprawy warunków technicznych pomieszczeń Bloku Operacyjnego. Przedłużenie terminu wykonania jest związane z realizowanym obecnie w szpitalu projektem pn. „Rozbudowa i przebudowa Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu dla potrzeb Bloku Operacyjnego, Centralnej Sterylizatorni i Oddziału Intensywnej Terapii”. Obiekty szpitalne na bieżąco poprawiają funkcjonalność swoich placówek.

Pozostałe obiekty spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.*

2. Zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę

Wszystkie obiekty, w których świadczone są usługi lecznicze oprócz 3 obiektów Szpitala Wojewódzkiego korzystają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, jako głównych źródeł zaopatrzenia w wodę. Szpital Wojewódzki w dwóch swoich obiektach: w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 i w Warcie, ul Sieradzka 3 korzysta z własnych wodociągów lokalnych, a awaryjnie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Obiekt Szpitala Wojewódzkiego w Rafałowce k. Sieradza gm. Warta korzysta tylko z własnego wodociągu lokalnego. We wszystkich obiektach szpitalnych stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych nie budził zastrzeżeń.

Jakość wody

W styczniu 2019 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 ze względu na stwierdzenie w wodzie bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk. została wydana decyzja stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia. Na czas działań naprawczych obiekt szpitalny był zaopatrywany w wodę z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sieradz-

Kłocko. W listopadzie 2019r. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu obiekt w Rafałowce, gm. Warta wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22^oC. Woda w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu - Centrum Psychiatryczne w Warcie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2019 roku nie wydano decyzji pod kątem zanieczyszczeń fizykochemicznych.

Ciepła woda uzyskiwana jest z różnego rodzaju urządzeń elektrycznych, kotłowni lokalnych oraz z sieci miejskiej. W 2019 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę wody ciepłej we wszystkich czterech obiektach szpitalnych oraz w 1 obiekcie udzielającym całodobowo świadczenia zdrowotne. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w ramach działań kontrolnych pobrali do badania 18 próbek wody ciepłej, właściciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą w ramach badań kontroli wewnętrznej pobrali do badań 18 próbek wody ciepłej. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradz, ul. Armii Krajowej 7, w badaniach wykonanych w ramach badań wewnętrznych, w jednym punkcie stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionelli sp.* w 100ml. Podjęte działania naprawcze okazały się skuteczne, powtórne badania nie wykazały przekroczeń.

3. Stan sanitarny pomieszczeń i ich wyposażenie

Lecznictwo zamknięte

Stan sanitarny obiektów, w których realizuje się stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne ocenia się jako dobry. Czystość bieżąca w/w placówek zachowana. Zaopatrzenie w środki czystościowe, dezynfekcyjne oraz sprzęt jednorazowego użycia dobre i dostosowane do potrzeb. Wszystkie stosowane środki dezynfekcyjne posiadają właściwe spektrum działania. We wszystkich salach, gabinetach i sanitariatach do mycia rąk stosuje się mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku. Do dezynfekcji rąk w gabinetach zabiegowych, salach położniczych i noworodkowych stosuje się głównie: Skinman Soft, Softa Man, AHD 2000, Velodes. Bieżący stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń przeznaczonych na izby przyjęć oraz gabinety zabiegowe nie budzi zastrzeżeń.

Gabinety zabiegowe, sale chorych oraz pomieszczenia i urządzenia sanitarne w placówkach utrzymane są w czystości. Podłogi w gabinetach zabiegowych i sanitariatach dezynfekowane są zgodnie z opracowanymi procedurami min. 2 x dziennie oraz w razie potrzeby. Najczęściej stosowane środki do dezynfekcji powierzchni bezdotykowych to: Taski Sprint Degerm, Suma Tab D4, Desam Effekt, natomiast do powierzchni dotykowych Desprej, Velox Top AF, Clinell Universal Wipes, Cleanisept Wipes i Mediwipes DM chusteczki dezynfekcyjne.

Szpitalne objęte nadzorem tutejszej stacji posiadają wygospodarowane pomieszczenia porządkowe sprzętu czystościowego, które znajdują się przy każdym oddziale. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu utrzymaniem porządku zajmuje się szpitalna sekcja higieny. Używany sprzęt porządkowy jest w dobrym stanie technicznym, a czynności porządkowe wykonywane są zgodnie z opracowanymi procedurami.

Baseny i kaczki są dezynfekowane w środkach o prawidłowym spektrum działania. Środki są stosowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Mycie basenów i kaczek odbywa się ręcznie w brudownikach, w których sprzęt ten jest przechowywany. W kilku oddziałach zainstalowane zostały myjnie – dezynfektory.

Lecznictwo otwarte

Stan sanitarno-techniczny placówek oraz zachowanie bieżącej czystości pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń. Lokalizacja, wyposażenie oraz organizacja wszystkich placówek lecznictwa otwartego odpowiada ich specyfice. Wyposażenie placówek w sprzęt jednorazowego użycia, środki dezynfekcyjne i czystościowe oraz środki ochrony osobistej personelu dobre. Placówki wdrożyły i realizują procedury dotyczące dezynfekcji, sterylizacji, sprzątnięcia oraz postępowania z odpadami medycznymi.

4. Dezynfekcja

We wszystkich placówkach sprzęt medyczny i narzędzia wielorazowego użytku po użyciu dezynfekowane są środkami o szerokim zakresie działania. Czas dezynfekcji i stężenie środków dezynfekcyjnych są zgodne z zasadami i zaleceniami określonymi przez producenta. Do najczęściej stosowanych środków należą: Prosept Instru, Prosept Burs, Sekusept Activ, Aniosyme DD1, Stabimed. Placówki posiadają karty charakterystyki stosowanych środków dezynfekcyjnych. Zgodnie z wcześniejszymi zaleceniami zakłady stosują szerszą gamę środków dezynfekcyjnych, które podlegają okresowej rotacji. W placówkach, w których wykonywane są badania endoskopowe zainstalowane zostały automatyczne myjnie do mycia i dezynfekcji stosowanego sprzętu. Myciem i dezynfekcją sprzętu zajmują się osoby przeszkolone w tym zakresie. Czyste endoskopy przechowywane są w stanie rozwieszonym w szafach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Osoby obsługujące myjki ściśle przestrzegają ustalonych procedur, które w formie pisemnej znajdują się w placówkach.

Bronchoskopia wykonywana jest w pracowni bronchoskopowej należącej do Oddziału Gruźlicy i Chorób Płuc w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Nenckiego 2. Dezynfekcja i mycie bronchoskopu odbywa się w myjce automatycznej.

W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7 zorganizowana jest centralna stacja łóżek, w której dezynfekowane i myte są łóżka z oddziałów szpitalnych oraz inkubatory. Koce i poduszki oddawane są do pralni.

5. Sterylizacja

W placówkach objętych nadzorem PSSE w Sieradzu znajduje się 86 autoklawów parowych, z czego 3 zainstalowane są w Centralnej Sterylizatorni Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7, 19 w lecznictwie otwartym i 64 w gabinetach prywatnych. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7 w centralnej sterylizatorni zainstalowany jest 1 wyjaławiacz gazowy na tlenek etylenu z areatorem.

We wszystkich placówkach lecznictwa zamkniętego, otwartego i gabinetach prywatnych, w których korzysta się z narzędzi wielorazowego użytku, sterylizacja odbywa się wyłącznie w autoklawach parowych. Placówki posiadają własne autoklawy lub na podstawie podpisanych umów korzystają ze sterylizacji w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7.

Narzędzia do sterylizacji pakowane są w rękawy papier-folia lub w gotowe opakowania tego rodzaju. W przypadku korzystania placówek z usług centralnej sterylizatorni w szpitalu transport narzędzi do sterylizacji oraz sterylnych pakietów do placówek odbywa się prawidłowo. W każdej placówce do transportu narzędzi przeznaczone są łatwo zmywalne pojemniki, oznakowane w zależności od rodzaju przewożonego sprzętu. Skuteczność procesów sterylizacji w autoklawach parowych kontrolowana jest za pomocą testów biologicznych 3M. Ponadto wszystkie procesy sterylizacji kontrolowane są testami chemicznymi wieloparametrowymi klasy IV umieszczanymi wewnątrz każdego pakietu. Na pakiecie zaznaczona jest data ważności sterylizacji. Placówki prowadzą dokumentację dotyczącą kontroli tych procesów.

Centralna Sterylizatornia Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, która wykonuje sterylizację sprzętu i narzędzi dla całego szpitala oraz podmiotów, które podpisały umowę na sterylizację narzędzi, prowadzi wewnętrzną kontrolę procesów sterylizacji za pomocą testów biologicznych i chemicznych.

6. Ocena wyników badań czystości mikrobiologicznej oddziałów szpitalnych

W ramach kontroli wewnętrznej w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 w I półroczu pobrano 75 wymazów czystościowych, w których stwierdzono 3 szczepy chorobotwórcze. W II półroczu pobrano 73 wymazy czystościowe, w których stwierdzono 1 szczep chorobotwórczy. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie w 2019r. pobrano 5 wymazów czystościowych, w których nie stwierdzono szczepów chorobotwórczych. W szpitalu Wojewódzkim przy ul. Nenckiego 2, pobrano 4 wymazy czystościowe, w których nie stwierdzono szczepów chorobotwórczych.

7. Pralnictwo szpitalne

Na terenie powiatu sieradzkiego nie funkcjonują pralnie szpitalne. Wszystkie szpitale są obsługiwane przez zewnętrzne firmy świadczące usługi pralnicze. Na terenie szpitali są punkty przyjęć bielizny brudnej i magazyny bielizny czystej.

Bielizna brudna na oddziałach gromadzona jest w brudownikach w workach foliowych, a następnie w określonych godzinach przekazywana jest transportem wewnętrznym do magazynu bielizny brudnej. Bielizna czysta magazynowana jest w pomieszczeniach wydzielonych, wyposażonych w regały. Transport odbywa się w wyznaczonych godzinach, zależnych od systemu pracy punktów wymiany bielizny.

8. Gromadzenie, transport, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych

Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą (zarówno szpitalne, jak i ambulatoryjne) posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami. Odpady stałe w obiektach służby zdrowia gromadzone są w koszach wyłożonych workami foliowymi, które codziennie usuwane są do kontenerów lub pojemników, a następnie systematycznie wywożone transportem specjalistycznym na wysypiska.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi nie zmienił się w porównaniu z rokiem ubiegłym i jest zgodny z opracowanymi procedurami i instrukcjami postępowania z odpadami medycznymi. Odpady zbierane były selektywnie w miejscach powstawania do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej w odpowiednim kolorze w zależności od rodzaju odpadów, umieszczonych najczęściej w sztywnych pojemnikach wielorazowego użycia. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, odpornych na przekłucie bądź przecięcie. Pojemniki i worki foliowe z odpadami medycznymi są prawidłowo oznakowane. Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Wszystkie kontrolowane placówki służby zdrowia posiadają podpisane umowy z firmami specjalistycznymi, zapewniającymi systematyczny odbiór odpadów niebezpiecznych. W zakresie gospodarki odpadami żywnościami placówki działalności leczniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami opracowały instrukcje postępowania z odpadami gastronomicznymi i komunalnymi. Opracowane procedury określają sposób zagospodarowania odpadów. Odpady pochodzące z kuchni centralnych najczęściej gromadzone były w wydzielonych pojemnikach i odbierane przez specjalistyczne firmy. Placówki posiadały podpisane umowy z uprawnionymi odbiorcami na odbiór odpadów kat. III z częstotliwością ustaloną w umowach. Odpady żywnościowe z oddziału gruźlicy i chorób płuc ze Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu – obiekt w Sieradzu, ul. Nenckiego 2 odbierane są przez

specjalistycznego odbiorcę i przekazywane do utylizacji. Od przedsiębiorców egzekwowano okazanie stosownej dokumentacji.

Przeprowadzone w placówkach działalności leczniczej kontrole nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami.

9. Bloki żywienia

Pod nadzorem Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2019r. znajdowały się 4 bloki żywienia w obiektach szpitalnych:

- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7;
- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Nenckiego 2;
- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu – Centrum Psychiatryczne w Warcie, ul. Sieradzka 3;
- NZOZ Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7, w których przeprowadzono 8 kontroli.

NZOZ Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 korzysta z żywienia cateringowego. Posiłki podawane są w naczyniach wielokrotnego użytku, pochodzą z Kuchni Centralnej szpitala w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 i dostarczane są w termosach wózkami gastronomicznymi. Podczas kontroli sanitarnych bloków żywienia w wyżej wymienionych obiektach szpitalnych nie odnotowano nieprawidłowości. Oceniono je jako zgodne z wymaganiami. Po wcześniejszej modernizacji we wszystkich blokach żywienia w szpitalach obecnie wykonuje się tylko niezbędne remonty i eliminuje doraźne awarie.

Kuchnia Centrum Psychiatrycznego w Warcie - funkcjonalna kuchnia szpitalna wraz z magazynami i stołówką pracowniczą produkuje także posiłki na potrzeby Ośrodka Rehabilitacyjno-Leczniczego w Rafałowce. W kuchni centralnej w szpitalu przy ul. Nenckiego funkcjonuje blok żywienia w formie cateringu – posiłki dostarczane ze szpitala przy ul. Armii Krajowej w Sieradzu.

We wszystkich placówkach prowadzone są Dobre Praktyki Higieniczne i Dobre Praktyki Produkcyjne oraz system HACCP. Zapisy dokumentowane w kartach i rejestrach opracowanych dla poszczególnych obiektów. W roku 2019 pobrano 1 próbę do badań laboratoryjnych - mleko początkowe modyfikowane. Próby nie kwestionowano. Nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

W trakcie kontroli w 2 obiektach pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu dokonali teoretycznej oceny jadłospisu dekadowego w: Centrum Psychiatrycznym w Warcie, ul. Sieradzka 3 (2 jadłospisy), Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 (2 jadłospisy). Ogółem

oceniono 4 jadłospisy dekadowe. Jadłospisy uwzględniają dania wchodzące w skład diety pokarmowej, alergeny oraz gramaturę posiłków. Z analizy jadłospisów wynika, że posiłki podstawowe (śniadania, obiady, kolacje) zawierały produkty będące źródłem pełnowartościowego białka, tj. zupy mleczne, produkty mleczne, mięso i przetwory mleczne, jaja gotowane. Posiłki zawierały także owoce i warzywa w postaci świeżej (surówki) lub ugotowanej. Do każdego posiłku dodawano napoje: herbata, soki, kompoty owocowe, kakao, kawa zbożowa oraz na życzenie pacjenta udostępniana jest na oddziałach woda źródłana. Ogólnie jadłospisy dekadowe oceniono jako urozmaicone, prawidłowo zestawione pod kątem odżywczym. W znacznej części wyeliminowano, już w roku poprzednim, koncentraty spożywcze i żywność wysoko przetworzoną, co potwierdzają przedstawione do wglądu w trakcie kontroli procedury przetargowe. W wywiadach przeprowadzonych w szpitalach pacjenci ocenili żywienie jako ciekawie zestawione, smaczne i podane w wystarczającej ilości. Informacje dla pacjentów na temat jadłospisów oraz składu żywności nieopakowanej, w tym alergenów zamieszczone są na tablicach ogłoszeń oraz w punkcie pielęgniarskim.

Wyposażenie bloków żywienia w szpitalach jest na ogół wystarczające. Do mycia i dezynfekcji urządzeń, sprzętu, pomieszczeń i rąk we wszystkich w/w blokach żywienia zapewniono dostateczną ilość środków myjących i dezynfekujących.

Transport posiłków na oddziały

Transport posiłków w Centrum Psychiatrycznym w Warcie odbywa się w specjalistycznych termosach, samochodem przystosowanym do ich przewozu, a następnie windami na poszczególne oddziały. W Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, Armii Krajowej 7 posiłki transportowane są windami na oddziały za pomocą wózków izotermicznych. W Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Nenckiego 2 transport posiłków odbywa się 3 razy dziennie środkiem transportu posiadającym pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu, w termosach i pojemnikach gastronomicznych rozwożonych na wózkach na poszczególne oddziały. Mycie i dezynfekcja pojemników transportowych odbywa się w wydzielonym aneksie kuchni centralnej Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej.

Kuchenki oddziałowe

W każdym ze szpitali funkcjonują kuchenki oddziałowe, prawidłowo wyposażone oraz w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Zapewniono odpowiednią ilość urządzeń do mycia sprzętu kuchennego, naczyń stołowych, umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą, urządzenia z termiczną dezynfekcją naczyń stołowych w zmywarkach.

W 2019r. funkcję kuchni mlecznej spełniały kuchenki oddziału Pediatrii i Neonatologii. Przebywającym w Oddziale noworodkom podawane jest mleko modyfikowane

w opakowaniach producenta zgodnie ze zleceniami lekarskimi wpisanymi w historię rozwoju noworodka (do 6 karmień dziennie). Mleko podawane jest po podgrzaniu (36,9°C przez 7÷10min.). Do podgrzewania mleka wydzielono pomieszczenie z łaźnią wodną i szafkami. Na butelki z mlekiem nakładany jest jałowy smoczek - przedstawiono deklarację zgodności wystawioną przez producenta. Pozostałość po karmieniu (mleko) wylewane jest do kanalizacji, a butelkę i smoczek wrzuca się do odpowiednich pojemników na odpady. Zgodnie z zaleceniami producenta mleko w oryginalnych opakowaniach przechowywane jest w wydzielonej szafce, w temperaturze otoczenia. Również do przechowywania lateksowych smoczków do butelek wydzielono szafkę. Smoczki przechowywane są w fabrycznych, sterylnych opakowaniach.

Dzieciom znajdującym się w Oddziale Pediatrycznym podawane są mleka gotowe modyfikowane przygotowywane bezpośrednio przed spożyciem w kuchence oddziałowej, przez przeszkolonego pracownika, zgodnie z zaleceniem producenta mleka na przegotowanej wodzie, w temperaturze pokojowej. Następnie rozlewane są do jałowych, szklanych butelek i zamykane jałowym smoczkiem. Po nakarmieniu dziecka butelki i smoczki myte są w wydzielonej „brudnej” części kuchenki oddziałowej i przekazywane do sterylizacji w Centralnej Sterylizatorni Szpitalnej. Po wysterylizowaniu wracają do Kuchni „Czystej”, którą wyposażono w odpowiedni sprzęt do produkcji mieszanek, powierzchnię produkcyjną, punkty wodne z bieżącą zimną i ciepłą wodą oraz urządzenia chłodnicze. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

10. Dezynsekcja i deratyzacja

W 2019 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przeprowadzono 25 zabiegów dezynsekcji i 21 deratyzacji. Zabiegi te wykonuje wyspecjalizowana firma DDD. Skuteczność wszystkich zabiegów oceniono pozytywnie. Ponadto w szpitalu prowadzony jest na bieżąco monitoring na zewnątrz budynków (karmniki deratyzacyjne) na gryzonie i wewnątrz na owady biegające.

W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu Centrum Psychiatryczne w Warcie w 2019 roku odnotowano 2 zabiegi dezynsekcji głównie przeciw muchom, prusakom i komarom oraz 1 x w miesiącu zabiegi deratyzacji (wyłożenie trutek przeciw gryzoniom). Zabiegi deratyzacji prowadzone są głównie w celach profilaktycznych.

11. Prosektorium – pomieszczenia, wyposażenie i stan sanitarny

Na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonuje jeden zakład patomorfologii, który znajduje się w Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7. W skład zakładu wchodzi sale sekcyjne, laboratorium tkankowe, chłodnia,

pomieszczenia socjalno-sanitarne. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz urządzeń nie budził zastrzeżeń. Zwłoki osób zmarłych w Szpitalu w Sieradzu przy ulicy Nenckiego 2 oraz w Warcie przy ulicy Sieradzkiej 3 przewożone były do chłodni firmy zewnętrznej, z którym jest podpisana stosowna umowa.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano zgłoszeń odnośnie niewłaściwego przechowywania zwłok w chłodni i nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami.

12. Gospodarka ściekowa

W miastach podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą podłączone są do kanalizacji miejskich. Dodatkowo na wsi z kanalizacji korzystają przychodnie w Burzeninie we Wróblewie, Brzeźniu, Brąszewicach, Goszczanowie i w Jeziorsku. Pozostałe przychodnie i ośrodki zdrowia posiadają własne zbiorniki bezodpływowe, opróżniane stosownie do potrzeb przez upoważnione jednostki, za wyjątkiem NZOZ "Clinica" w Gruszczycach, gm. Błaszki, gdzie funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków.

13. Ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych

W szpitalach działają Komitety i Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W ramach ich działalności prowadzony jest bieżący nadzór nad przestrzeganiem procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami. Opracowywane są roczne raporty o zakażeniach szpitalnych i drobnoustrojach alarmowych, które przesyłane są do PSSE w Sieradzu. W placówkach prowadzone są szkolenia personelu w zakresie zasad profilaktyki i metod kontroli zakażeń zakładowych. W I półroczu 2019 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu odbyły się 24 posiedzenia Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w II półroczu 12 udokumentowanych spotkań. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie w 2019r. odbyły się 4 zebrania Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Omówione tematy to między innymi:

- Analiza sytuacji epidemiologicznej szpitala.
- Monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.
- Analiza ognisk epidemicznych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w szpitalach prowadzone są kontrole wewnętrzne, co potwierdza prowadzona dokumentacja. W 2019 r. zarejestrowano 5 ognisk zakażeń szpitalnych.

14. Ocena higieniczna warunków pracy w podmiotach leczniczych

Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stanowi jedno z wielu zadań statutowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych na terenie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu sieradzkiego w 2019 roku dotyczył między innymi:

- Oceny realizacji wymogów w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.
- Oceny realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy ochrony zdrowia w sposób szczególny narażeni są na działanie szkodliwych czynników:

- biologicznych występujących w środowisku pracy - zagrożenie stanowią wirusy krwiopochodne wywołujące wirusowe zapalenie wątroby typu B i C oraz HIV, a także rozprzestrzeniające się drogą powietrzno-kropelkową bakterie i wirusy wywołujące choroby układu oddechowego,
- rakotwórczych lub mutagennych występującymi w środowisku pracy - zagrożenie stanowi tlenek etylenu (epoksyetan), promieniowanie jonizujące, formaldehyd.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakładach działalności leczniczej ustalono, iż pracownicy zakładów ochrony zdrowia narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych mają zapewnione: środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, strefy zagrożenia oznakowane są znakami ostrzegawczymi. W nadzorowanych zakładach opieki zdrowotnej są opracowane i stosowane procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Pracownicy ochrony zdrowia poddani są szczepieniom ochronnym oraz stałej opiece lekarskiej i badaniom profilaktycznym. Uczestniczą także w szkoleniach dotyczących m.in. zagadnień związanych ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. Pracodawcy zakładów działalności leczniczej prowadzą rejestry prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia. W rejestrach ujęte zostały informacje wymagane przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 z późn. zm.).

Na terenie powiatu sieradzkiego znajdują się 5 podmiotów leczniczych, w których pracownicy narażeni są na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy. Na działanie w/w czynników w 2019 roku w kontrolowanych zakładach narażonych było 12 pracowników, w tym 12 kobiet. W 2019 roku na terenie powiatu sieradzkiego cytostatyki nie były stosowane

15. Choroby zawodowe u pracowników ochrony zdrowia

Choroby zawodowe są odzwierciedleniem stanu zdrowia pracujących, jak i higienicznych warunków pracy. Analiza danych dotyczących zapadalności na choroby zawodowe dostarcza informacji o kształtowaniu się stanu zdrowia pracujących. Ponadto wyznacza kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. W 2019 roku na terenie powiatu sieradzkiego u pracowników ochrony zdrowia nie stwierdzono chorób zawodowych.

III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

W roku 2019 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sieradzkiego znajdowało się 1449 zakładów, skontrolowano 841, zatwierdzono 98 obiektów. Przeprowadzono ogółem 1232 kontrole sanitarne, w tym 83 kontrole interwencyjne. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 743 zakłady. W roku sprawozdawczym 2019 nie odnotowano obiektów ocenionych jako niezgodne z wymaganiami.

Ogółem wydano 8 decyzji administracyjnych, wszystkie na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Nałożono ogółem 39 mandatów karnych na sumę 9500 zł. Wniosków o nałożenie kary pieniężnej nie odnotowano. Do Sądu Grodzkiego wniosków nie skierowano.

W 2019r. pracownicy Oddziału Żywności i Przedmiotów Użytku przeprowadzili 495 kontroli akcyjnych:

- kontrole placówek wypoczynku letniego - 12 kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano;
- działania edukacyjne u rolników, udzielono 13 instruktaży w trakcie kontroli;
- kontrole w związku z wzmożeniem nadzoru w sezonie letnim nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu wód butelkowanych - **16** kontroli, nałożono 1 mandat na 400 zł;
- kontrole stanu higienicznego łubianek na owoce – **6** kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole jakości tłuszczów smaźalniczych metodą „screeningową” - **1** kontrola, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole występowania w obrocie mięsa w związku z przypadkami afrykańskiego pomoru świń - **237** kontroli, nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie;
- kontrole w zakresie warunków sprzedaży żywności nietrwałej - **97** kontroli, stwierdzono nieprawidłowości za które nałożono 4 mandaty na 900 zł;
- kontrole w zakresie warunków produkcji żywności nietrwałej - **59** kontroli, stwierdzono nieprawidłowości za które nałożono 3 mandaty na 700 zł;
- kontrole obecności w obrocie cukru z drzewa PALMYRA - **5** kontroli w obiektach i ocena 1 strony internetowej, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontroli stosowania przez producentów żywności 2 grup substancji dodatkowych E 493-494 , E 481-482 - **20** kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole warunków sanitarnych w noclegowniach i ogrzewalniach - 1 kontrola, nieprawidłowości nie odnotowano;

- kontrole przestrzegania wymagań sanitarnych w blokach żywienia i ocena jakości żywienia pacjentów w szpitalach - **4** kontrole, oceniono jadłospisy w dwóch obiektach;
- kontrole przestrzegania wymagań sanitarnych w super i hipermarketach - **37** kontroli 2 mandaty na 500 zł.

W roku 2019 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu.

Ogółem zbadano 251 próbek, z czego zdyskwalifikowano 9 prób, tj. 3,59% (w roku 2018r. zdyskwalifikowano 4 próby, tj. 1,88%). Pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 173 próbki - zdyskwalifikowano 8 prób, tj. 4,62% (w 2018r. zdyskwalifikowano 0 prób). Pod względem parametrów chemicznych zbadano 78 próbek, zdyskwalifikowano 1 próbę, tj. 1,28% (w 2018r. zdyskwalifikowano 0 prób). Na interwencję klienta pobrano 1 dodatkową krajową próbę żywności do badań (Sałatka z kurczakiem) – próby nie kwestionowano. Oceniono 129 próbek środków spożywczych krajowych pod względem znakowania (w tym 2 na specjalne znakowanie).

Aktualnym przepisom dotyczącym znakowania środków spożywczych odpowiadały wszystkie próby (w 2018r. zakwestionowano 4 próby tj. 4,4%).

Lp.	Sym. wg Mz 48	Rodzaje próbek	Ogółem			Mikrobiologicznie			Główne przyczyny zakwestionowania
			zbad.	zakw.	% zakw.	zbad.	zakw.	% zakw.	
1.	02	Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory	18	7	38,88	17	7	41,17	- obecność w 25 g – <i>Salmonella</i> z grupy 07, - obecność <i>Campylobacter jejuni</i> w 10g produktu, - obecność <i>Campylobacter coli</i> w 10 g
2.	03	Ryby, owoce morza i ich przetwory	15	1	6,66	10	0	0	przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu 6,64±1,81µg w przeliczeniu na całkowitą masę produktu
3.	05	Ziarno zbóż i przetwory zbożowo mączne	7	1	14,28	0	0	0	przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu / 3046 µg/kg w próbce ziarna pszenicy/
4.	16	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	9	1	11,11	7	1	14,28	obecność paciorkowców kałowych w badanej próbce - 2 jtk/250 ml wody (woda źródłana gazowana)
5.	26	Suplementy diety	11	1	9,09	0	0	0	Nieprawidłowości w oznakowaniu

Tabela 5 Grupy produktów krajowych środków spożywczych według % próbek kwestionowanych oraz główne przyczyny zakwestionowania - 2019 rok.

W 2019r. zbadano ogółem 27 (12-UE, 15-I) próbek środków spożywczych z importu. 2 próbki zdyskwalifikowano – odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł 7,4%, (w roku 2018 zdyskwalifikowano 0, tj. 0% próbek).

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 10 próbek (UE-5, I-5), zakwestionowano 0 (w 2018r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry mikrobiologiczne wyniósł 0 %);
- pod względem parametrów chemicznych zbadano 17 próbek (UE-7, I-10), zdyskwalifikowano 1 próbkę – szprot pod kątem WWA (w 2018r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry chemiczne wyniósł 0%);
- Oceniono 16 (UE-10, I-6) próbek środków spożywczych importowanych pod względem znakowania. Aktualnym przepisom dotyczącym znakowania środków spożywczych nie odpowiadała 1 próbka - suplement diety Chlorella.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W grupie obiektów Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte w 2019r. stan sanitarno-techniczny bloków żywienia nie uległ znaczącej zmianie. W blokach żywienia szkół i przedszkoli wdrożono wymagania *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach*. Efektem tego jest zmieniony profil żywienia, zmodyfikowane jadłospisy dekadowe i odpowiednio dostosowane posiłki do w/w wymagań. W zakresie gospodarki odpadami, jak co roku część zakładów (duże obiekty) podpisała umowy z firmami utylizacyjnymi na odbiór odpadów pokonsumpcyjnych, a pozostała - niewielkie ilości odpadów kieruje do pojemników komunalnych.

W 2019r. 93 obiekty wdrożyły system HACCP, wszystkie, tj. 93 wdrożyły GHP/GMP.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego pracownicy PSSE w Sieradzu ocenili teoretycznie 46 - jadłospisów dekadowych (18 - w przedszkolach, 19 - w szkołach, 4 – w szpitalach, 3 - kolonie letnie, 2 – żłobki).

Zarówno w placówkach szkolnych jak i szpitalnych zwracano uwagę na przestrzeganie wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów. Uchybień w tym zakresie nie odnotowano.

W 2019 r. zarejestrowano i rozpatrzono 22 interwencje, w tym 11 anonimowych. Odnotowano 10 zasadnych interwencji, co stanowi 45,5 % ogółu wniesionych. Interwencje najczęściej dotyczyły obecności w obrocie przeterminowanej żywności, niewłaściwych warunków sprzedaży żywności, niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach produkcyjnych, niewłaściwych cech organoleptycznych oferowanej żywności.

Konsumenci najczęściej składali skargi na następujące grupy obiektów:

- sklepy 12 skarg - 6 zasadnych;
- zakłady żywienia 8 skarg – 4 zasadne;
- hurtownie 1 skarga – niezasadna.

Z uwagi na kompetencje jedną interwencję przekazano do rozpatrzenia przez Straż Miejską i Policję w Sieradzu.

W każdym przypadku na zgłoszoną interwencję niezwłocznie podjęto działania kontrolne. Przeprowadzono 21 kontroli. W wyniku rozpatrywania spraw pobrano 2 próby żywności (ziemniaki i sałatka z kurczaka) z uwagi na interwencję klienta na niewłaściwe cechy organoleptyczne – prób nie kwestionowano.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2000 zł (2 – punkty małej gastronomii, 2 - restauracje, 6 - sklepów). Podjęte działania były na tyle wystarczającym środkiem represyjnym, iż rekontrole wykazały poprawę stanu sanitarnego i usunięcie nieprawidłowości.

Współpraca z innymi jednostkami kontrolującymi

W roku 2019 podobnie jak w latach ubiegłych w zakresie nadzoru nad żywnością współpracowano z następującymi instytucjami:

- **Inspekcja Weterynaryjna** w oparciu o Porozumienie ramowe pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu zawarte dnia 15.11.2018r. współpracowano w następujących obszarach:

1. Przekazano informacje do załatwienia zgodnie z kompetencjami:

- w związku z zakwestionowaniem próby „Filet z piersi kurcząt ” z uwagi na obecność *Campylobacter jejuni* sprawę przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Poznaniu nadzorującego producenta.

2. Otrzymano 1 powiadomienie alarmowe od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kutnie w związku z zakwestionowaniem skór szyjek z kurcząt na obecność *Salmonella*.

3. Otrzymano 3 informacje od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu o podejrzeniu brucelozы u dwóch sztuk bydła oraz o wystąpieniu ognisk Salmonellozy w stadzie kaczek w gospodarstwach na terenie powiatu sieradzkiego.

4. Dwukrotnie w ciągu roku sprawozdawczego przekazano uaktualnione listy zakładów wspólnie nadzorowanych.

5. Wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną w Sieradzu przeprowadzono 2 zaplanowane kontrole, w 2 zakładach garmazeryjnych funkcjonujących na terenie powiatu sieradzkiego, nie odnotowano nieprawidłowości.

- **Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa**

Przeprowadzono 5 wspólnych kontroli w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie nadzoru nad produkcją roślinną (owoce miękkie, warzywa kapustne, ogórki, pomidory) w ramach Planu działania na 2019 rok dot. produkcji pierwotnej oraz innych działań np. po zgłoszeniach RASFF.

- **Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym**

W 2019 roku prowadzono współpracę w zakresie przekazania liczby zarejestrowanych aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych, sklepów zielarsko-medycznych.

Ogółem zarejestrowano 44 apteki oraz 4 sklepy zielarsko-medyczne. W 12 aptekach pobrano 14 prób suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia. W sklepach zielarskich prób nie pobrano.

Przeprowadzono 28 kontroli, w tym 21 w 17 aptekach (z czego 9 interwencyjnych) i 7 kontroli w 4 sklepach zielarsko-medycznych.

W związku ze zgłoszeniami do systemu RASFF przeprowadzono 9 kontroli w 9 aptekach i 2 sklepach zielarsko-medycznych. Kwestionowanych produktów nie stwierdzono w obrocie.

WNIOSKI

- W 2019r. podobnie jak w roku poprzednim nie odnotowano obiektów ocenionych jako niezgodne z wymaganiami.
- W 2019r. wzrosła liczba przypadków żywności zakwestionowanej z uwagi na parametry mikrobiologiczne, zmalała liczba nieprawidłowości w oznakowaniu żywności, w tym suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia.
- Odnotowano mniejszą liczbę zgłoszonych interwencji konsumenckich.
- Zauważalna jest duża rotacja właścicieli w już funkcjonujących obiektach.
- W 2019r. utrzymała się tendencja wzrostu liczby wniosków dot. gospodarstw zajmujących się produkcją roślinną, zgłoszonych do rejestracji obiektów produkcji pierwotnej.

IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Powiat sieradzki leżący w centralnej Polsce jest jednym z najbardziej znanych historycznie obszarów o dobrze rozwiniętym rolnictwie i rozwijającym się przemyśle. Posiada cenne, coraz lepiej wykorzystywane walory przyrodnicze i rekreacyjne. W roku 2019 podobnie jak w poprzednich latach, Oddział Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu kontynuował wykonywanie zadań określonych ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Działalność Oddziału w 2019 roku skierowana była zwłaszcza na prawidłowy nadzór nad jakością wody podawanej do sieci wodociągów miejskich i wiejskich na terenie powiatu sieradzkiego, jakością wody na pływalniach i w kąpieliskach, a także nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym podmiotów wykonujących działalność leczniczą i obiektów użyteczności publicznej, zwłaszcza zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej.

1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu prowadził nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Nadzorem objęto wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz indywidualne ujęcia dostarczające wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub w podmiotach działających na rynku spożywczym. W roku 2019 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 41 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 10 wodociągów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub podmiotach działających na rynku spożywczym. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia są własnością gmin lub miast. Część z tych wodociągów zarządzana jest przez upoważnione jednostki organizacyjne lub przedsiębiorstwa. Wodociągi posiadające innych właścicieli to wodociągi o zasięgu lokalnym, zaopatrujące w wodę jeden obiekt np. szpitale, zakłady produkujące żywność itp.

Ze względu na fakt, że wszystkie wodociągi na terenie powiatu sieradzkiego zaopatrywane są z ujęć podziemnych, uzdatnianie wody w większości wodociągów na terenie powiatu sieradzkiego polega na odfiltrowaniu nadmiaru żelaza i manganu. W jednym wodociągu uzdatnianie polega również na usunięciu zwiększonej ilości jonu amonowego, w innym usuwa się zwiększone ilości azotanów. Ponadto w 9 wodociągach stosuje się stałą dezynfekcję wody

podchlorynem sodu, w pozostałych wodociągach dezynfekcję wody stosuje się okresowo, w miarę potrzeb. Bez systemu odfiltrowania w dalszym ciągu pracuje wodociąg w Burzeninie, gdzie woda pod względem składu fizyko-chemicznego odpowiada wymaganiom Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W przypadku gdy skład fizykochemiczny lub bakteriologiczny wody podawanej do sieci wodociągowej nie odpowiadał wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydawano decyzje administracyjne.

W 2019 roku wydano 3 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia i nakazujące unieruchomienie wodociągu do czasu uzyskania stwierdzenia przydatności wody do spożycia. Brak przydatności wody do spożycia stwierdzono w 1 wodociągu zbiorowego zaopatrzenia:

- w Brąszewicach,

w 1 wodociągu wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynkach użyteczności publicznej:

- w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7,

oraz w 1 wodociągu wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia działającym na rynku spożywczym:

- w Plukon Sieradz, sp. z o.o. Gruszczyce 97a, 98-235 Błaszki.

We wszystkich trzech w/w wodociągach brak przydatności wody do spożycia stwierdzano ze względu na obecność w wodzie bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk.

W 2019 roku wydano również 19 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia. Warunkową przydatność wody do spożycia stwierdzano:

- w 12 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia:

1. w Burzeninie - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
2. w Grabówce, gm. Burzenin - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
3. w Brzeźniu – ze względu na obecność w wodzie bakterii grupy coli w ilości poniżej 10 jtk,
4. w Barczewie, gm. Brzeźnio - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
5. w Chlewie, gm. Goszczanów – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody (dwukrotnie),

6. w Sulmowie, gm. Goszczanów - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody oraz zwiększonej zawartości jonu amonowego,
 7. w Gruszczycach, gm. Błaszki - ze względu na stwierdzenie w wodzie bakterii grupy coli w ilości poniżej 10 jtk (dwukrotnie),
 8. w Ustkowie, gm. Warta - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody
 9. w Sieradz - Kłocko - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
 10. w Brąszewicach – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
 11. w Słomkowie Mokrym, gm. Wróblew - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
 12. w Unikowie, gm. Złoczew – ze względu na zwiększoną zawartość manganu,
- w 1 wodociągu wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynkach użyteczności publicznej:
1. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu obiekt w Rafałowce, gm. Warta – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
- oraz czterokrotnie w 1 wodociągu wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia działającego na rynku spożywczym:
1. w Plukon Sieradz, sp. z o.o. Gruszczycze 97a 98-235 Błaszki - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody.

Na koniec 2019r. wykazano 2 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia dostarczające wodę nieodpowiadającą wymaganiom mikrobiologicznym:

1. w Brąszewicach – gdzie stwierdzono brak przydatności wody ze względu na obecność w wodzie bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk,
 2. w Chlewie, gm. Goszczanów – gdzie stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
- oraz w 1 wodociągu wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynkach użyteczności publicznej:
1. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu obiekt w Rafałowce, gm. Warta – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody.

W pozostałych wodociągach badana woda na koniec 2019r. odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2019 roku nie wydawano decyzji administracyjnych na stan sanitarno-techniczny stacji wodociągowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarno-techniczny obiektów, w których mieszczą się stacje wodociągowe ulega systematycznej poprawie.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 Ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 24 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono nadzór nad materiałami i wyrobami używanymi do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W roku 2019 wydano 2 oceny higieniczne, nie zatwierdzono do badań laboratoriów wykonujących badania jakości wody do celów urzędowych.

W 2019 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę ciepłej wody w kierunku obecności *Legionella sp.* Kontrolą objęto obiekty, w których przebywa duża liczba osób szczególnie narażonych na infekcje, tzn. w Szpitalach, Domach Dziecka, Domach Pomocy Społecznej. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w ramach działań kontrolnych pobrali do badania 39 próbek wody ciepłej z 12 obiektów. Właściciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w ramach badań kontroli wewnętrznej pobrali do badań 18 próbek wody ciepłej. W dwóch obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionelli sp.* w 100ml:

1. w Bursie Samorządu Województwa Łódzkiego przy ul. 3 Maja 7 w Sieradzu w ilości: 390 jtk/100 ml, 420 jtk/100 ml, 410 jtk/100 ml (badania wykonane w ramach nadzoru sanitarnego). Wydano decyzję administracyjną – decyzja wykonana.
2. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradz, ul. Armii Krajowej 7 – w obiekcie w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 w jednym punkcie w ilości 400 jtk/100ml. (badania wykonane w ramach badań wewnętrznych). Podjęto działania naprawcze, powtórne badania nie wykazały przekroczeń.

W pozostałych przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań w tym kierunku. Pałeczek *Legionella sp.* w 100ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100 jtk.

2. Woda do celów rekreacyjno-sportowych

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii

W roku 2019 na terenie powiatu sieradzkiego zostały zorganizowane 2 kąpieliska na wodach powierzchniowych. Woda w kąpieliskach była badana przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organizatorów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8.04.2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i nadawała się do kąpeli. W roku 2019 na terenie powiatu sieradzkiego nie były organizowane miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Pływalnie

W roku 2019 nadzorem objęte były: kryta pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu, kryta pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza, kryta pływalnia przy ośrodku wypoczynkowym "Sportowa Osada", ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (czynna 15 maja – 2 październik) i odkryta pływalnia w Sieradzu przy ul. Portowej (czynna 20 czerwca– 8 września).

Zarządzający w/w pływalniami ustalili z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu harmonogramy poboru próbek wody basenowej w 2019r., zgodnie z którymi były wykonywane badania jakości wody basenowej. Wodę basenową pobierano z punktów określonych w zał. Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalni tj. niecka basenowa, niecka basenowa wyposażona w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny, natryski oraz z punktów poboru wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu zgodnie § 4 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016) w roku 2019 dokonał zbiorczej rocznej oceny jakości wody:

- w sierpniu 2019r. dla krytej pływalni przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu oraz krytej pływalni przy REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza (za okres od 02 czerwca 2018r. do 01 czerwca 2019r.);
- w październiku 2019r. dla krytej pływalni przy ośrodku wypoczynkowym "Sportowa Osada" ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (za okres 15 maj 2019 roku – 2 październik 2019 roku) oraz odkrytej pływalni w Sieradzu przy ul. Portowej (za okres 20 czerwca 2019 roku – 8 września 2019 roku).

Zbiorcze roczne oceny jakości wody zostały przeprowadzone po analizie:

1. parametrów jakości wody na pływalni ocenionych na podstawie wymagań, o których mowa w § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia;

2. wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego pływalnią;
3. zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody przez zarządzającego pływalnią oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz;
4. wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu przed wydaniem oceny.

Na podstawie rocznych ocen jakości wody oraz analizy sprawozdań z badań laboratoryjnych jakości wody przedstawionych przez zarządzających pływalniami od 02 czerwca 2019r. wynika, iż:

Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu

- woda w niecce dużej oraz w punkcie wprowadzania wody do niecki basenowej z systemu cyrkulacji na Pływalni przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu spełnia wymagania mikrobiologiczne określone w załącznikach nr 1 oraz fizykochemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.
- woda w jacuzzi oraz w punkcie wprowadzania wody do jacuzzi z systemu cyrkulacji, nie spełnia wymagań mikrobiologicznych określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W wodzie w niecce basenowej sporadycznie stwierdzono za niski potencjał redoks, za wysoki chlor związany oraz zbyt niski chlor wolny. W przypadku tych przekroczeń zarządzający pływalnią podjął działania naprawcze zmierzające do ustabilizowania poziomu badanych parametrów. Wartość tych parametrów nie miała bezpośredniego znaczenia dla zdrowia. W punkcie wprowadzania wody do niecki basenowej z systemu cyrkulacji w lutym 2019r. wystąpiło incydentalne przekroczenie parametru mikrobiologicznego: *Pseudomonas aeruginosa*. Zarządzający wyłączył z użytkowania nieckę oraz podjął natychmiastowe działania naprawcze skutkujące poprawą jakości wody, co zostało potwierdzone w ponownych badaniach laboratoryjnych próbek wody.

W wodzie w jacuzzi oraz w punkcie wprowadzania wody do jacuzzi z systemu cyrkulacji stwierdzano przekroczenia parametrów mikrobiologicznych: obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* oraz *Legionella sp.* oraz przekroczenia parametrów fizyko-chemicznych: za niski potencjał redoks, za wysoki chlor związany, zbyt niski chlor wolny oraz podwyższony chloroform. Z uwagi na powtarzające się przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych do 06 maja 2019r. jacuzzi okresowo było zamykane i nie udostępniane korzystającym z pływalni, następnie od 4 czerwca 2019r. do końca 2019r. zamknięte i nie udostępniane korzystającym z pływalni. Pomimo wyłączenia z użytkowania niecki oraz jacuzzi

zarządzający pływalnią wykonywał badania wody zgodnie z harmonogramem. Badania wody ciepłej w natryskach w kierunku *Legionella sp.* nie wykazały przekroczeń.

Pływalnia kryta przy NZOZ REH-MED, ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu

Pływalnia kryta przy NZOZ REH-MED, ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu, w roku 2019 po trzymiesięcznej przerwie rozpoczęła działalność w marcu 2019r. Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji spełniała wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W przypadku badanych parametrów fizykochemicznych określonych w załączniku nr 2 do w/w zarządzenia występowały incydentalne wahania dopuszczalnych wartości parametrów: chlor związany, potencjał redoks, mętność, chlor wolny, utlenialność, wartości tych parametrów nie miały bezpośredniego znaczenia dla zdrowia ludzi. Także badania wody ciepłej w natryskach w kierunku *Legionella sp.* nie wykazały przekroczeń.

Pływalnia kryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin

Pływalnia kryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin działała od 15 maja 2019 roku do 2 października 2019 roku. W pozostałym okresie nie była udostępniana użytkownikom.

Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji na koniec sezonu spełniała z nieprawidłowościami wymagania mikrobiologiczne określone w załącznikach nr 1 oraz fizykochemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Badania wody ciepłej w natryskach w kierunku *Legionella sp.* nie wykazały przekroczeń.

W trakcie użytkowania pływalni w wodzie stwierdzano zbyt niską wartość parametru: potencjału redox oksydoredukcyjny przy elektrodzie Ag/AgCl 3,5M KCl, jednorazowy incydent przekroczenia parametru: mętność – gdzie, stwierdzono za wysoką wartość parametru oraz obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*. Zarządzający pływalnią każdorazowo podejmował działania naprawcze zmierzające do ustabilizowania poziomu badanych parametrów, a w przypadku przekroczeń parametrów mikrobiologicznych podjęta była decyzja o wyłączeniu niecek z użytkowania.

Pływalnia odkryta (sezonowa) w Sieradzu, ul. Portowa

Pływalnia odkryta w Sieradzu przy ul. Portowej działała w okresie letnim od 20 czerwca 2019 roku do 8 września 2019 roku. Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji spełniała wymagania

mikrobiologiczne określone w załącznikach nr 1 oraz fizykochemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W wodzie basenowej lub wprowadzanej z systemu cyrkulacji stwierdzano sporadycznie za niski potencjał redoks lub za wysoki chlor związany. Badania wody ciepłej w natryskach w kierunku *Legionella sp.* nie wykazały przekroczeń.

Czynnikiem o najważniejszym znaczeniu dla zdrowia spośród wszystkich związanych z wodą czynników na pływalniach są wskaźniki mikrobiologiczne. Występowanie patogenów w wodzie na pływalni tj. bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella sp.* może bezpośrednio w istotny sposób zwiększyć ryzyko zakażenia użytkowników pływalni. Niebezpieczeństwo to wynika z czasu ekspozycji na zagrożenie mikrobiologiczne zanim zostanie wykryte, dlatego tak istotna jest kontrola jakości wody na pływalni oraz właściwe prowadzenie procesów uzdatniania i dezynfekcji wody. Stale powtarzające się przekroczenia parametrów fizykochemicznych (chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, chloroform), nie dające się wyeliminować mimo prowadzonych działań naprawczych, mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne osób kąpiących się.

Środki dezynfekcyjne w wysokim stężeniu, podobnie jak uboczne produkty dezynfekcji (chloroform) mogą mieć niekorzystny wpływ, dlatego należy stale kontrolować ich poziom. Ponadnormatywne stężenie powyższych produktów może powodować niepożądane reakcje u korzystających z kąpieli i szereg dolegliwości takich jak alergie, astma, zapalenie atopowe skóry itp. Podstawowym wyzwaniem technologicznym jest więc uzyskanie stanu, w którym woda na pływalniach spełnia wymagania mikrobiologiczne, a jednocześnie zawartość środka dezynfekcyjnego i produktów jego działania są na odpowiednio niskim poziomie. Ważne jest z punktu bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się zapewnienie równowagi między ilością środka dezynfekcyjnego, a potencjalną liczbą mikroorganizmów chorobotwórczych występujących w wodzie.

3. Obiekty użyteczności publicznej

W roku 2019 na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej skontrolowali 462 obiekty użyteczności publicznej, w tym 66 piaskownic, 25 parkingów miejskich oraz 27 przystanków. Nadzorem objęto również otwarty w sezonie letnim jeden basen kąpielowy odkryty mieszczący się na terenie Ośrodka wypoczynkowego "Sportowa Osada" sp. z o.o. w Burzeninie, ul. Zarzecze 12 i jeden na terenie MOSiR w Sieradz Męka.

Kontrole przeprowadzono w następujących rodzajach i grupach obiektów: ustępy publiczne, pływalnie kryte i odkryte, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne,

odnowy biologicznej, tatuażu, dworce autobusowe i kolejowe, cmentarze, apteki i punkty apteczne, domy przedpogrzebowe, ośrodki kultury, teatr, stadiony, pralnie, stacje paliw, dyskoteka, przystań kajakowa, port jachtowy, zakłady karne, przystanki mpk, parkingi miejskie, miejsca obsługi podróżnych, tereny rekreacyjne.

W kwietniu i maju 2019r. przeprowadzono kontrole sanitarne we wszystkich miastach i gminach powiatu sieradzkiego obejmujące sprawdzenie czystości osiedli miejskich, ciągów komunikacyjnych i pieszych, poboczy, parków, skwerów, przystanków autobusowych, parkingów miejskich i leśnych oraz występowanie „dzikich” wysypisk śmieci. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych tras, ulic, rowów przydrożnych oraz terenów rekreacyjnych nie budził zastrzeżeń. Na terenie powiatu sieradzkiego zostały zlikwidowane „dzikie wysypiska”, a w przypadku powstawania nowych były one likwidowane na bieżąco. Ulice, place, przystanki autobusowe, parkingi utrzymane czysto, przy głównych ciągach komunikacyjnych rozstawione kosze na odpadki.

Zły stan higieniczno-sanitarny i techniczny stwierdzono w 6 obiektach użyteczności publicznej. Podczas kontroli tych obiektów wydawano stosowne decyzje lub zalecenia, które wykonano w ustalonych terminach. W 4 obiektach zastosowano karanie mandatowe. W pozostałych obiektach podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych. W poszczególnych grupach obiektów wygląda to następująco:

Ustępy publiczne

Kontrolą objęto stałe ustępy publiczne i ogólnodostępne oraz tymczasowe przy dwóch kąpieliskach. Podczas kontroli nie stwierdzono rażących uchybień sanitarnych.

Pływalnie

W roku 2019 nadzorem objęte były: kryta pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu, kryta pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza, kryta pływalnia przy ośrodku wypoczynkowym ”Sportowa Osada”, ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (czynna 15 maja – 2 październik) i odkryta pływalnia w Sieradzu przy ul. Portowej (czynna 20 czerwca– 8 września). Pływalnie są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W roku 2019 skontrolowano dwa Domy Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Grójcu Wielkim. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Noclegownie i domy dla bezdomnych

W roku 2019 skontrolowano Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn "DOM BARTYMEUSZA" Domaniew 2 gm. Błaszki oraz Ogrzewalnię dla osób Bezdomnych w Sieradzu ul. Nenckiego 2. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2019 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 5 obiektów posiadających kategorię, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, a mianowicie 4 hotele:

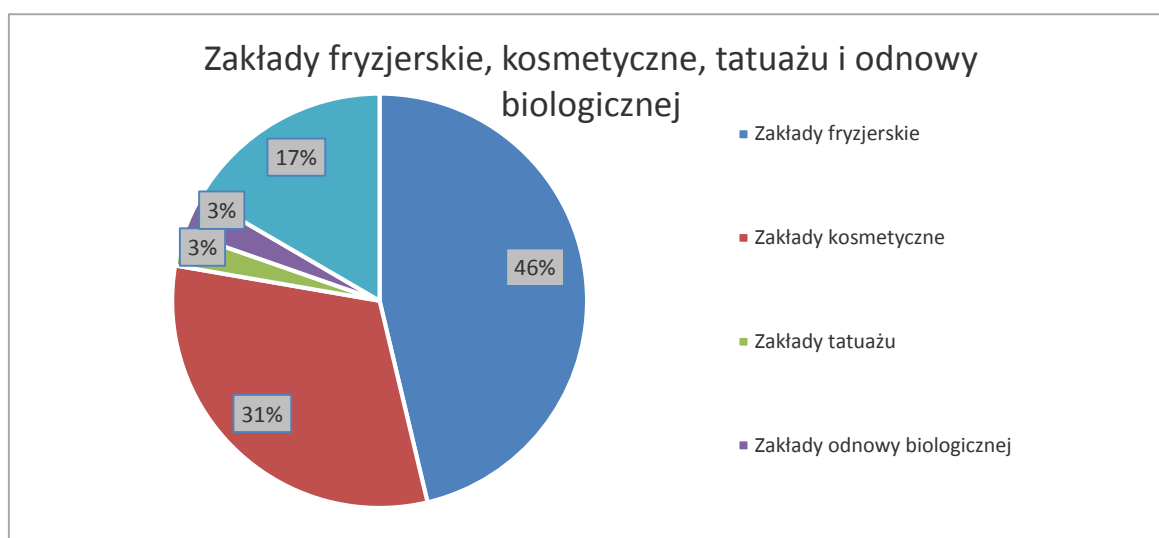
- Hotel „Na Półboru” w Stawiszczu w gminie Sieradz,
- Hotel Klimczak przy ulicy Wojska Polskiego w Sieradzu,
- Hotel Wróblewscy Sieradz, ul Sarańska 8
- Hotel „Dworek za lasem” we Włyniu w gminie Warta,

pensjonat: - Dwór w Kamionaczu w gminie Warta,

oraz Kemping przy Centrum Edukacji Ekologicznej Natura 2000 - Ostrów Warcki.

Obiekty te są w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Pozostałe obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie nie posiadają kategorii. Większość tych obiektów prowadzi działalność cały rok. Obiekty wczasowo-turystyczne czynne cały rok zaliczyć można do dobrych zarówno pod względem wyposażenia jak i stanu sanitarnego. Pokoje urządzone są estetycznie, stan sanitarny bielizny pościelowej nie budził zastrzeżeń. Sanitariaty wyłożone są glazurą, terakotą bądź panelami ściennymi, wyposażone w nowoczesną armaturę sanitarną i wystarczającą ilość różnorodnych środków higienicznych. Wszystkie obiekty mają uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową i odpadową.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W porównaniu z rokiem 2018r. stan sanitarno-techniczny skontrolowanych zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej nie uległ znaczącej zmianie. W wielu salonach fryzjerskich i kosmetycznych stwierdzono wysoki standard i profesjonalną obsługę znającą i stosującą procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Zakłady wyposażone są w jednorazowe ręczniki dla klientów, posiadają odpowiedni zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania oraz wystarczającą ilość sprzętu jednorazowego użytku. Używane w trakcie świadczenia usług narzędzia są czyste, dezynfekowane, a narzędzia używane do zabiegów mogących naruszać ciągłość tkanki - sterylne. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w większości zakładów zachowane są warunki zabezpieczenia przeciwepidemicznego.

W czterech zakładach stwierdzano uchybienia higieniczno-sanitarne i techniczne, które dotyczyły używania podczas świadczenia usług uszkodzonych sprzętów o powierzchni trudnej do mycia i dezynfekcji czy używania brudnych, niedezynfekowanych narzędzi fryzjerskich, braku pojemników i środków do dezynfekcji narzędzi czy braku segregacji odzieży osobistej i ochronnej pracowników. Na stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia sanitarno-higieniczne i techniczne wydawano decyzje oraz stosowne zalecenia, w czterech przypadkach zastosowano karanie mandatowe.

Dworce autobusowe i kolejowe

Kontrolą objęto dworce PKS i PKP w Sieradzu. Dworzec PKS w Sieradzu zlokalizowany jest w centrum miasta, wyposażony w zadaszone stanowiska autobusowe, poczekalnię i sanitariaty dla podróżnych, kosze na odpadki. Sanitariaty udostępniane pasażerom są dezynfekowane, zapewnione są środki higieny. Stan sanitarno-porządkowy oraz stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. Na terenie dworca PKS w Sieradzu znajduje się również przystanek komunikacji międzynarodowej, którego stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Dworzec PKP w Sieradzu posiada kasy biletowe, poczekalnię i sanitariaty dla podróżnych. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono dobry stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektu.

Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych

Pod nadzorem sanitarnym znajduje się przystań kajakowa w Sieradzu na rzece Warta oraz port jachtowy Centrum Edukacji Ekologicznej Natura 2000 nad zalewem „Jeziorsko” w miejscowości Ostrów Warcki, gm. Warta. Są to obiekty w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Tereny rekreacyjne

Kontrolą objęto piaskownice na terenie miasta Sieradza, Błaszek, Warty i Złoczewa oraz Burzenina. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Piaskownice utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-higienicznym.

Cmentarze

Kontrolą objęto cmentarze na terenie powiatu sieradzkiego. Na 2 cmentarzach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące ubytków w ogrodzeniu czy nieprawidłowości w składowaniu odpadów. Podczas kontroli cmentarzy sprawdzano również stan sanitarno - higieniczny i techniczny kaplic, w których przechowywane są zwłoki przed pogrzebem. Stan sanitarny kaplic oraz pozostałych skontrolowanych cmentarzy nie budził większych zastrzeżeń. Na stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia sanitarno-higieniczne i techniczne wydawano stosowne zalecenia, w jednym przypadku została wydana decyzja administracyjna.

Domy przedpogrzebowe

Nadzorem objęto Dom pogrzebowy w Sieradzu oraz w Brzeźniu. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady karne

Kontrolą objęto Zakład Karny w Sieradzu i jego oddział zamiejscowy w Męckiej Woli. Podczas kontroli tych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne obiekty

Kontrolą objęto apteki i punkty apteczne, dyskotekę, stadiony, ośrodki kultury, pralnie, stacje paliw i miejsca obsługi podróżnych, parkingi miejskie, przystanki MPK oraz otwarte w sezonie letnim baseny kąpielowe: odkryty mieszczący się na terenie Ośrodka wypoczynkowego "Sportowa Osada" sp. z o.o. w Burzeninie, ul. Zarzecze 12 i odkryty mieszczący się na terenie MOSiR w Sieradz Męka (nie zaliczane do pływalni).

W porównaniu z rokiem 2019r. stan sanitarno-higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów nie zmienił się znacząco. Na stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości stosowano karanie mandatowe lub wydawano stosowne zalecenia. Powtórna kontrola obiektu wykazywała, że wydane zalecenia zostały wykonane w ustalonym terminie.

4. Ocena stanu sanitarnego środków transportu

W roku 2019 kontroli poddano autobusy komunikacji publicznej oraz autokary firm przewozowych, świadczących usługi transportowe na trasach krajowych i międzynarodowych. Skontrolowane pojazdy utrzymane są w należyтым stanie sanitarno-porządkowym. Skontrolowano również samochody służące do przewozu zwłok i szczątków ludzkich oraz samochody do przewozu chorych, ich stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

5. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W roku 2019 na terenie powiatu sieradzkiego kontrolą objęto 9 zakładów pogrzebowych. Zakłady te nie są usytuowane na terenie cmentarzy i prowadzą głównie działalność w zakresie sprzedaży akcesoriów pogrzebowych oraz przewozu zwłok i szczątków

ludzkich. Prowadzona działalność jest zgodna z wpisem do rejestru przedsiębiorców zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców. Skontrolowane samochody (23) posiadają stosowne wpisy w dowodach rejestracyjnych. Samochody spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów. Domy pogrzebowe spełniają wymogi sanitarno-higieniczne. Dwa zakłady pogrzebowe, oprócz sprzedaży akcesoriów pogrzebowych oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich świadczą również usługi w zakresie przechowywania zwłok.

W 2019r. pracownicy inspekcji sanitarnej uczestniczyli w 15 ekshumacjach. Podczas ekshumacji nie stwierdzono nieprawidłowości, zachowane były odpowiednie warunki sanitarne.

6. Działalność kontrolno-represyjna

W 2019r. pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej przeprowadzili 603 kontrole protokółarne, z których 80 dotyczyło poboru próbek wody. Wydano 84 decyzje administracyjne, spośród których: 17 – to decyzje opłatowe, 23 – dotyczyły jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 1 – złego stanu sanitarnego obiektu. Pozostałe decyzje dotyczyły: 16 - wyrażenia zgody na przeprowadzenie ekshumacji, 8 - umorzenia wszczętego postępowania administracyjnego, 2 – wydania oceny higienicznej na zastosowane materiały do kontaktu z wodą, 3 – nieskutecznej sterylizacji, 3 - wywozu zwłok z Polski, 11 – dotyczyło przedłużenia terminu wykonania decyzji. Wydano 29 postanowień, spośród których: 7 - dotyczyło wydania opinii dotyczących regulaminów odbioru odpadów i utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin, 12 – dotyczyło przywozu zwłok lub szczątków z zagranicy, 10 – wydania opinii dotyczących imprez masowych. W pięciu przypadkach zastosowano karanie mandatowe (5/1150,00 zł).

7. Skargi i interwencje

W roku 2019 nie wpłynęła żadna skarga na działalność oddziału higieny komunalnej. Zarejestrowano 12 interwencji, które dotyczyły: świadczenia usług kosmetycznych w mieszkaniu prywatnym, nadmiernego hałasu w lokalu mieszkalnym, złego stanu sanitarnego posesji, złej jakości wody do spożycia przez ludzi, nieodpowiednich warunków sanitarnych przy świadczeniu usług fryzjerskich czy wypalaniu oraz złego składowania odpadów na cmentarzu. Każdorazowo podejmowano działania mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu.

8. Podsumowanie

➤ Prowadzony nadzór nad jakością wody do spożycia przez ludzi potwierdza, że ludność na terenie powiatu sieradzkiego zaopatrywana jest w wodę dobrej jakości, a wahania w jej składzie były krótkotrwałe, spowodowane głównie przez awarie urządzeń wodociągowych lub sieci przesyłowych. Jednakże w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyła się ilość wodociągów mających problem z utrzymaniem jej dobrej jakości. Przyczyną tego może być systematyczne obniżanie się poziomu wód głębinowych.

➤ Kontrola jakości wody ciepłej w szpitalach, domach dziecka i domach pomocy społecznej w kierunku obecności *Legionella sp.* wykazała, że prowadzone działania profilaktyczne okazały się skuteczne. Stwierdzona, w dwóch obiektach, zwiększona ilość pałeczek *Legionella sp.* miała charakter incydentalny i nie stanowiła zagrożenia dla użytkowników.

➤ Wyniki systematycznego nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej wskazują na poprawę stanu technicznego i sanitarnego nadzorowanych obiektów oraz poziomu świadczonych usług. Wiele podmiotów gospodarczych w swojej działalności dąży do poprawy funkcjonalności pomieszczeń, zmiany wystroju wnętrz, wyposaża swoje obiekty w nowoczesne, dobrej jakości materiały sprzęty i urządzenia, co idzie w parze z wymaganiami technicznymi i sanitarnymi określonymi w obowiązujących aktach prawnych.

➤ Co roku wzrasta standard bazy noclegowej w obiektach hotelarskich, w których właściciele dbają o należyty stan zarówno sanitarno-techniczny jak i estetyczny. Z roku na rok zwiększa się konkurencyjność oraz dbałość o klienta.

➤ Właściciele zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej dbają o stan sanitarno-porządkowy stosując z roku na rok większy reżim sanitarny przy świadczeniu usług. Dzięki opracowanym i wdrożonym procedurom w zakładach, w których podczas wykonywanych zabiegów dochodzi do przerwania ciągłości tkanek, zapewnione jest bezpieczeństwo przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Jednak brak aktu prawnego dotyczącego wymagań sanitarno – higienicznych oraz sanitarno – technicznych dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej znacznie utrudnia kontrolę ww. obiektów.

V. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2019 pracownik sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorował 140 placówek w tym 121 stałych i 19 sezonowych. W placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono 137 kontroli sanitarnych, wydano 1 decyzję administracyjną i 6 opinii sanitarnych, nie stosowano karania mandatowego. Stan sanitarno-higieniczny poszczególnych obiektów przedstawiał się następująco:

ŻŁOBKI

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu funkcjonowało 6 żłobków (2 publiczne i 4 niepubliczne) w istniejących budynkach. Placówki posiadają opinie sanitarne lub decyzje administracyjne. Ogółem z placówek korzysta 85 dzieci. Wszystkie placówki korzystają z posiłków zapewnionych przez catering. Posiłki dowożone są z restauracji a spożywane na naczyniach jednorazowego użytku bądź wielokrotnego w placówkach posiadających kuchnie podręczne.

PRZEDSZKOLA

Na terenie naszego powiatu funkcjonują 34 obiekty, w tym 21 przedszkoli samodzielnych i 13 punktów przedszkolnych. Ponadto w zespołach szkół funkcjonuje 5 przedszkoli. Wszystkie kontrolowane placówki są zaopatrzone w wodę z wodociągów publicznych oraz są podłączone do sieci kanalizacyjnej, w tym z 5 placówek ścieki odprowadzane są do własnych szamb.

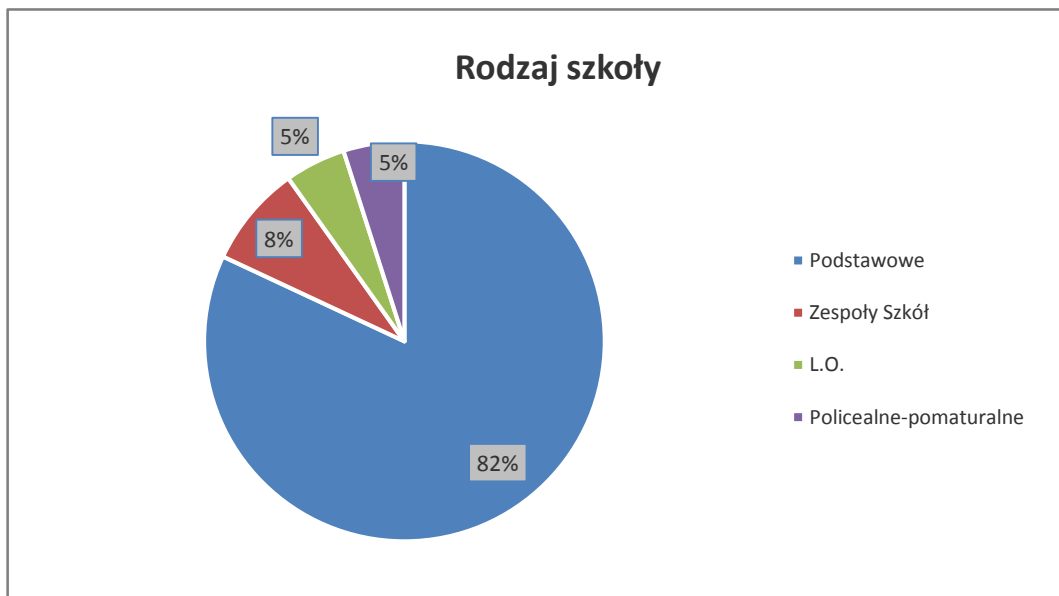
W 1 przedszkolu oceniono 98 stanowisk dzieci pod względem dostosowania mebli przedszkolnych do ich wzrostu. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Stan sanitarno – techniczny tych obiektów jest zadowalający.

SZKOŁY

W roku 2019 na terenie powiatu funkcjonowało 61 szkół różnego typu.

Szkoły	Liczba	Budynki		
		nieprzystosowane	w złym stanie technicznym	w złym stanie sanitarnym
Podstawowe	50	-	-	-
Zespoły Szkół	5	1	-	-
L.O.	3	-	-	-
Policealne-pomaturalne	3	-	-	-
Razem:	61	1	-	-

Tabela 6 Stan techniczny i sanitarny budynków szkolnych

SZKOŁY PODSTAWOWE

Ewidencją objętych jest 50 samodzielnie funkcjonujących szkół podstawowych. W 43 skontrolowanych szkołach naukę pobiera 5422 uczniów. Wszystkie placówki korzystają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i są skanalizowane. Z 23 budynków szkół ścieki odprowadzane są do szamb, pozostałe podłączone są do kanalizacji centralnej (gminnej lub miejskiej).

W 10 szkołach funkcjonuje blok żywieniowy, a w 28 szkołach uczniowie korzystają z ciepłych posiłków dowożonych z innych placówek przygotowywanych w typowych kuchniach. W 1 szkole organizowane są śniadania, z których korzysta 58 uczniów. W 29 szkołach dla uczniów wydawana jest herbata, co w części finansowane jest ze środków opieki społecznej. We wszystkich szkołach dzieci otrzymywały do picia mleko w opakowaniach jednostkowych. Większość szkół przystąpiła do programu warzywa i owoce w szkole i dzieci klas młodszych miały nieodpłatnie zapewnione owoce lub warzywa.

W 12 szkołach funkcjonują sklepiki szkolne. W 9 szkołach prowadzone są przez samorządy uczniowskie, a w 3 przez agentów. W roku sprawozdawczym bloki żywieniowe szkół podstawowych i sklepiki prowadzone przez agentów podlegały ocenie HŻŻiPU PSSE w Sieradzu, a przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów są na ogół zapewnione, (stosowano mydło płynne, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki). Papier toaletowy umieszczany jest w kabinach lub znajduje się w poszczególnych izbach lekcyjnych. Niemniej jednak szkoły o większej liczbie uczniów ciągle borykają się z problemem właściwego zaopatrywania toalet w środki higieniczne. Są one niszczone bezmyślnie przez uczniów, a sytuacja finansowa placówek ciągle nie pozwala na ich zakup w odpowiedniej ilości.

Warunki pobytu uczniów w szkołach

W kontrolowanych szkołach stoliki i krzesła dla uczniów są na ogół właściwie oznakowane oraz dostosowane do wzrostu uczniów. Nie stwierdzono większych nieprawidłowości w tym zakresie. Dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 8 oddziałach jednej szkoły i 130 stanowiskach. Niemniej jednak funkcjonujący w większych placówkach system klaso-pracowni sprzyja temu, że uczniowie zajmują niewłaściwe stanowiska. W takich przypadkach zobowiązuje się dyrektorów placówek, aby nauczyciele zwracali uwagę na powyższy problem. Podczas kontroli zwracano uwagę na właściwe oświetlenie i informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia.

W 42 szkołach podstawowych, w których jest 377 oddziałów dokonano analizy zgodności z zasadami higieny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych. Zajęcia lekcyjne w systemie 2 zmianowym prowadzone są w 1 szkole. Stan sanitarno - techniczny szkół podstawowych nie budzi większych zastrzeżeń.

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Pod nadzorem są 3 niepubliczne licea ogólnokształcące. Naukę pobiera 190 uczniów. Stan sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

SZKOŁY POLICEALNE

Nadzorem objęte są 3 szkoły, w których naukę pobiera 1110 słuchaczy. Stan sanitarno-higieniczny placówek nie budzi zastrzeżeń.

ZESPOŁY SZKÓŁ

W roku 2019 funkcjonowało 5 zespołów, w ich skład wchodzi 5 przedszkoli i 5 szkół podstawowych. W skontrolowanych zespołach naukę pobiera 1251 uczniów.

W budynku nieprzystosowanym do potrzeb funkcjonuje 1 zespół (dzieci przechodzą na posiłki do stołówki mieszczącej się w innym budynku). Wszystkie placówki wodę pobierają z wodociągów i są skanalizowane. Jedna szkoła posiada własną oczyszczalnię, pozostałe korzystają z kanalizacji publicznej. We wszystkich zespołach zapewnione są warunki do prowadzenia żywienia (własne bloki żywieniowe). Ogółem z posiłków 2-daniowych skorzystało 707 uczniów, w tym 75 uczniów skorzystało z posiłków dofinansowanych. Ponadto w jednej szkole organizowane są śniadania szkolne, z których skorzystało 144 uczniów. W 1 placówce

funkcjonuje sklepik szkolny prowadzony przez samorząd uczniowski.

W 1 zespole nie funkcjonuje gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, a profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana jest przez personel medyczny niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej. Pozostałe cztery zespoły posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

W 3 zespołach szkół znajdowały się substancje chemiczne i wykorzystywane były w większości do pokazów na lekcji, a do przeprowadzania doświadczeń wykorzystywano je rzadziej. Placówki prowadzą spisy substancji, które przechowywane są prawidłowo, oznakowane i posiadają karty charakterystyki. Substancje chemiczne przeterminowane oddawane są do utylizacji.

Wszystkie placówki zapewniają warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego tzn. posiadają szkolny zespół sportowy z boiskiem. Stan techniczny i sanitarny tych obiektów nie budzi większych zastrzeżeń.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE WSPARCIA DZIENNEGO

Pod nadzorem znajduje się 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych. W skontrolowanych świetlicach zapisanych było 101 dzieci. Są to przede wszystkim świetlice prowadzone w godzinach popołudniowych. W tych placówkach prowadzone jest również dożywianie dzieci (zupa lub kanapki), a w przypadku ośrodka adaptacyjnego dzieciom zapewniono śniadanie i obiad. Stan sanitarno-techniczny tych placówek nie budzi zastrzeżeń.

PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

Nadzorem objętych było 6 placówek, są to młodzieżowe domy kultury. W skontrolowanych placówkach zapisanych było 490 dzieci i młodzieży. Na ogół zajęcia prowadzone są w godzinach popołudniowych. Stan sanitarno-higieniczny placówek nie budzi zastrzeżeń.

PLACÓWKI Z POBYTEM CAŁODOBOWYM

Nadzorem objęto 3 placówki, w skontrolowanych przebywało 108 dzieci. Dwie placówki korzystają z wodociągu publicznego, jedna korzysta z własnego wodociągu. Wszystkie są skanalizowane, a ścieki z 1 placówki odprowadzane są do szamba, 1 do własnej oczyszczalni i z 1 do kanalizacji publicznej.

POZOSTAŁE OBIEKTY STAŁE

W 2019 roku nadzorem objęto 2 inne placówki nauczania i wychowania. Są to poradnie psychologiczno-pedagogiczne funkcjonujące w istniejących obiektach. Placówki posiadają opinie sanitarne.

PLACÓWKI SEZONOWE

W okresie sprawozdawczym w elektronicznej bazie wypoczynku zamieszczonych było 19 placówek, prowadzono nadzór sanitarny nad 19 turnusami letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, z których skorzystało 805 dzieci. Bieżące kontrole sanitarne nie wykazywały nieprawidłowości. Wszystkie obiekty były zakwalifikowane i spełniały wymagania sanitarno-higieniczne. Dzieci zapewnione miały dobre warunki wypoczynku i pobytu. Opiekę medyczną pełniły POZ, poważniejszych zachorowań nie odnotowano. Podczas przeprowadzonych kontroli większych nieprawidłowości nie stwierdzono.

VI. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W 2019 r. w ewidencji inspekcji sanitarnej powiatu sieradzkiego były 394 podmioty gospodarcze, zatrudniające ogółem 9975 pracowników. Najwięcej jest zakładów zatrudniających do 50 osób.

Kontrolą objęto 92 zakłady, w których zatrudnienie wynosiło 5475 pracowników. Typując zakłady do kontroli w 2019r. brano pod uwagę zamierzenia na bieżący rok, rodzaj i stopień zagrożeń zawodowych. Przeprowadzono 96 kontroli oraz 1 kontrolę związaną z dochodzeniami epidemiologicznymi w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach chorób zawodowych.

W 2019 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej z zakresu higieny pracy realizowali następujące zamierzenia:

- Prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w zakładach pracy;
- Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach chorób zawodowych;
- Prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;
- Prowadzenie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3;
- Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw FORUM wymiany informacji Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach;
- Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw sieci CLEEN (Chemical Legislation European Enforcement Network);
- Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw Forum BRP Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych, działającej przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.

Stwierdzone uchybienia sanitarno-higienicznymi dotyczyły m.in.:

- braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych,
- złego stanu sanitarno-technicznego hali produkcyjnej.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję administracyjną nakładającą na pracodawcę obowiązek doprowadzenia pomieszczeń pracy do właściwego stanu sanitarno-technicznego.

Ocena środowiska pracy

Ocenę higienicznych warunków pracy dokonywano w oparciu o badania środowiska pracy przeprowadzone przez laboratoria inspekcji sanitarnej oraz laboratoria środowiska pracy. Na 5475 ogółem zatrudnionych pracowników w skontrolowanych zakładach, 15 pracowało w warunkach niezgodnych z normatywami higienicznymi, co stanowi niecały 0,15% ogólnej

liczby zatrudnionych we wszystkich zakładach. Pracodawca wydzielił strefy zagrożenia odpowiednio je oznakowując. Systematycznie prowadzi przeglądy sprawności maszyn i urządzeń będących źródłem zagrożenia. Pracownicy wyposażeni są w odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej chroniące przed narażeniem na hałas.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy

Na terenie powiatu sieradzkiego znajduje się 14 zakładów, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze głównie promieniowanie jonizujące, odczynniki chemiczne stosowane w analityce laboratoryjnej. Przeprowadzono w nich 6 kontroli sanitarnych. Ogółem w kontrolowanych zakładach w narażeniu pracowało 57 osób w tym 33 kobiet. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na aktualizację badań środowiskowych, prowadzenie rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników rakotwórczych oraz stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej.

Choroby zawodowe

W 2019r. zgłoszono 1 podejrzenie choroby zawodowej w związku z którym przeprowadzono postępowania wyjaśniające. Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej dotyczyło: „Przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy: zespołu cieśni w obrębie w obrębie nadgarstka” poz.20.1. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013r. poz. 1367).

Łącznie wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia następującej choroby zawodowej: Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz” poz.21. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013r. poz. 1367).

Substancje niebezpieczne, preparaty chemiczne, produkty biobójcze, detergenty

W 2019 r. kontrolowano wprowadzane do obrotu produkty biobójcze pod kątem zgodności z *Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych* (Dz.U. z 2018 r. poz. 2231). Przeprowadzono 7 kontroli w trakcie których sprawdzono 9 produktów biobójczych, które nie zakwestionowano.

Wprowadzane do obrotu przez producentów detergenty i środki powierzchniowo – czynne kontrolowano pod kątem zgodności z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie

detergentów (Dz. Urz. UE L 104 z 8.4.2004, str. 1). Przeprowadzono 2 kontrole u producentów i dystrybutorów detergentów. Skontrolowano 4 detergenty, nie stwierdzono nieprawidłowości. Niebezpieczne substancje, preparaty chemiczne oraz wyroby kontrolowano pod kątem zgodności z *Ustawą o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1225).

Przeprowadzono 47 kontroli w łańcuchu dostaw tj. u dystrybutorów oraz stosujących. Sprawdzono 26 kart charakterystyk oraz 26 opakowań substancji/mieszanin niebezpiecznych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

W roku sprawozdawczym kontrolowano stosowanie oraz wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Ogółem przeprowadzono 7 kontroli w tym 1 kontrola dotyczyła wprowadzających prekursorów kategorii 3. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Promocja zdrowia

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w zakładach pracy informowano pracodawców i pracowników o skutkach narażeń występujących na stanowiskach pracy w szczególności podczas wykonywania pracy w kontakcie z czynnikami biologicznymi, chemicznymi oraz fizycznymi. Instruowano o celowości stosowania odpowiednio dobranych środków ochron indywidualnych oraz odzieży ochronnej.

Zwracano również uwagę na przestrzeganie w zakładach pracy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami użycia tytoniu i wyrobów tytoniowych. Rozdawano ulotki i plakaty tematyczne.

Celem poprawy bezpieczeństwa ludności oraz pracowników powiatu sieradzkiego narażonych na czynnik rakotwórczy jakim jest pył azbestu wystosowano pismo do organów samorządowych wskazując konieczność wdrożenia przez nie działań zmierzających do minimalizacji zagrożeń związanych z w/w czynnikiem. Zalecono m.in.:

- Rozpropagowanie materiałów edukacyjnych wśród mieszkańców sołectw (ulotki „AZBEST zagrożenie dla ciebie, twoich najbliższych i otoczenia”);
- Wprowadzenie obowiązkowego szkolenia właścicieli gospodarstw objętych dofinansowaniem z „Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”. Program szkolenia powinien być zgodny z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów;
- wprowadzanie takich zapisów w „Gminnych programach usuwania azbestu i wyrobów

zawierających azbest", które przyczynią się do zapewnienia bezpieczeństwa i higieny ludzi podczas prac związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych.

VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2019 roku w zakresie nadzoru nad środkami pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sieradzu podejmował działania na podstawie informacji uzyskanych z Prokuratury i Policji.

Rozpatrywano zgłoszenia Prokuratury dotyczące wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne. Wydawano decyzje administracyjne o przepadku zabezpieczonych przez funkcjonariuszy policji środków zastępczych oraz ich zniszczenie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu oprócz działań kontrolnych prowadził działania oświatowe skierowane do uczniów. Przekazywano ulotki oświatowe dla uczniów: „Dopalacze to śmierć”, „STOP DOPALACZOM - nowe narkotyki”, „Nowe narkotyki czy znasz prawdę o dopalaczach?”, „Biorąc - nie jesteś sobą” oraz dla rodziców: „Nowe narkotyki”, „Nasze dzieci i zagrożenia”, „STOP DOPALACZOM - uwaga rodzice”, „Wpływ dopalaczy na organizm człowieka”, „Używki”, „Dopalacze a ryzykowne zachowanie młodych ludzi”, „Dopalacze zabijają do grobowej deski”, „Uzależnienie od dopalaczy”.

W zakładach pracy wskazywano konieczność włączania tematyki zagrożeń związanych z użyciem środków zastępczych do programu okresowych szkoleń bhp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu, wypełnia nałożony przez Ministerstwo Zdrowia obowiązek informowania o zatruciach spowodowanych zażyciem środków zastępczych. Informacje zbierane są od jednostek medycznych prowadzących leczenie zamknięte na terenie powiatu sieradzkiego tj.:

- Wojewódzkiego Szpitala im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu;
- Wojewódzkiego Szpitala im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu Centrum Psychiatrycznego w Warcie.

Na podstawie nadesłanych zgłoszeń stwierdza się systematyczny spadek zatruć.

VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Realizując cele Narodowego Programu Zdrowia w roku 2019 pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inspirował działania zdrowotne i czuwał nad ich prawidłową realizacją. Działania te swoim zasięgiem obejmowały dzieci przedszkolne, uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz społeczność lokalną. Na terenie powiatu sieradzkiego w placówkach oświatowo – wychowawczych realizowane były niżej opisane programy.

W ramach przedszkolnej edukacji antytytoniowej realizowano program „Czyste powietrze wokół nas”. Założeniem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego. W wychowaniu zdrowotnym dziecka program ten stanowi pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Łączy się to również z poznawaniem sposobów radzenia sobie w tych sytuacjach codziennych, w których dziecko narażone jest na szkodliwe zwyczaje osób palących. Adresowany jest do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Uczestniczyło w nim 868 dzieci i rodziców z 16 przedszkoli. Realizatorom programu przekazano materiały oświatowe: malowanki i plakat.

W szkołach podstawowych realizowano nowy ogólnopolski program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „Bieg po Zdrowie”. Profilaktyka palenia tytoniu jest ważnym zadaniem i powinna być na stałe wpisana w działania edukacyjno – wychowawcze. Okres krytyczny dla podejmowania zachowań ryzykownych, takich jak pierwsze kontakty z paleniem tytoniu przypada na przedział wiekowy 9 – 10 lat. Podejmowanie prób palenia i częstość palenia wzrasta z wiekiem, szczególnie pomiędzy 11 a 13 rokiem życia. Dlatego grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Głównym celem programu jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Program swym zasięgiem objął 737 uczniów i rodziców z 20 szkół.

W roku szkolnym 2018/2019 w 18 szkołach podstawowych realizowano XIII edycję Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” wśród 3199 uczniów, nauczycieli i rodziców. Celem ogólnopolskiego programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, opierając się na odpowiedzialności indywidualnej i wolnym wyborze jednostki. W ramach programu szkoła może organizować zajęcia pozalekcyjne ogólnie rozwijające uczniów, wykraczające poza podstawę programową i programy nauczania. Zajęcia mają rozwijać zainteresowania uczniów, w szczególności te dotyczące zasad prawidłowego odżywiania i potrzeby codziennej aktywności fizycznej.

Z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu obchodzonego 31 maja oraz Światowego Dnia

Rzucania Palenia przypadającego w listopadzie wszystkie placówki czynnie włączyły się w działania oświatowo – zdrowotne. Tematem Światowego Dnia bez Tytoniu zaproponowanym przez Światową Organizację Zdrowia był „tytoń, a zdrowe płuca”.

Obchody tych akcji mają na celu zwiększenie świadomości odnośnie negatywnego wpływu tytoniu na płuca począwszy od raka po przewlekłe choroby układu oddechowego oraz podstawowej roli jaką płuca odgrywają dla zdrowia i dobrego samopoczucia wszystkich ludzi.

W powiecie sieradzkim akcje antynikotynowe adresowane były do wszystkich mieszkańców powiatu, uczniów szkół ponadpodstawowych, podstawowych, dzieci uczęszczających do przedszkoli i ich rodziców.

Na terenie siedziby PSSE zorganizowano punkt informacyjny, gdzie udzielano informacji na temat szkodliwości palenia tytoniu i skutków ekonomicznych palenia papierosów. Osobom chętnym przeprowadzono badanie smokolajzerem na zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Z porad skorzystało 49 osób.

W 2019 r. realizowano program w zakresie „Profilaktycznego programu przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. Projekt współfinansowany jest przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Adresowany jest dla kobiet w wieku prokreacyjnym tj między 15 a 49 rokiem życia, a celem jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety. Podjęto działania edukacyjno - promocyjne poprzez wykorzystanie materiałów z Projektu KIK\68 w Szpitalu Wojewódzkim im. Prym. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu, Poradni K, Szkole Rodzenia w Sieradzu.

W ramach ogólnego projektu jednym z elementów realizowanych jest program dla uczniów szkół ponadpodstawowych „ARS – czyli jak dbać o miłość?”. W powiecie program realizowano w 4 szkołach ponadpodstawowych wśród 252 uczniów i rodziców.

W 20 szkołach podstawowych realizowano Wojewódzką Kampanię Edukacyjną

„Dopalaczom mówimy Stop – wybieramy zdrowie”.

Kampania realizowana była wśród 2924 uczniów oraz 428 rodziców. Z wypowiedzi koordynatorów programu wynika, że rodzice z uwagą i niepokojem wysłuchiwali informacji przekazywanych przez nauczycieli, uświadamiających jak poważne jest to zagrożenie dla ich dzieci. Treści jakie są poruszane podczas realizacji kampanii dotyczą bezpośrednio uczniów. Zajęcia warsztatowe zachęcały uczniów do refleksji i wyciągania właściwych wniosków. Uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach i są świadomi skutków zdrowotnych jakie ze sobą niesie zażywanie nieznanych substancji psychoaktywnych.

Na mocy porozumienia pomiędzy Wojewódzką Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Łodzi a Fundacją „Gwiazda Nadziei” realizowano dwa nowe programy edukacyjne „Znamię! Znam, je?” oraz „Podstępne WZW”. Programy adresowane są do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem podejmowanego działania jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat nowotworu złośliwego skóry - czerniaka oraz wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Program swym zasięgiem objął 277 uczniów i rodziców z 2 szkół.

Z okazji Światowego Dnia HIV/AIDS, przypadającego jak co roku 1 grudnia, podjęto działania zapobiegające szerzeniu się tego wirusa. Kampania przebiegała pod hasłem „Mam czas rozmawiać”. Powstała, by stać się inspiracją do podjęcia dialogu międzypokoleniowego o zdrowiu. Grupą docelową są osoby w różnym wieku i ich rodziny. Celem Kampanii jest przypomnienie po raz kolejny że problem HIV/AIDS może dotyczyć każdego z nas - bez względu na wiek, status społeczny, miejsce zamieszkania, przekonania, czy też płeć.

W realizację kampanii czynnie włączyły się: Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej oraz media działające na naszym terenie, Telewizja Regionalna „Ósemka” emitując na kanale spot telewizyjny Kampanii.

W ramach ubiegłorocznych Wojewódzkich Obchodów Światowego Dnia AIDS zorganizowano Wojewódzką Olimpiadę Wiedzy na temat HIV/AIDS, pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowaną do młodzieży szkół ponadpodstawowych.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w miesiącach letnich: czerwiec, lipiec i sierpień prowadzona była letnia akcja edukacyjna dla dzieci miejskich i wiejskich w wieku 6 -16 lat w której uczestniczyło 520 dzieci w 9 turnusach. Edukacja dzieci miała na celu wpajanie nawyków bezpiecznego zachowania podczas spędzania wolnego czasu, zwracania uwagi na kleszcze i zwierzęta leśne, bezpiecznego poruszania się po lesie, bezpiecznych zachowań w wodzie (basen). Opiekunowie grup prowadzili cykliczną edukację młodych ludzi nt: zagrożeń wynikających z używania substancji o działaniu psychoaktywnym np. alkoholu, tytoniu, narkotyków. Poprzez realizowane działania pokazywali właściwe wzorce do naśladowania, kształtowali zdrowy styl życia wolny od używek.

Dbając o bezpieczeństwo, zdrowie dzieci i młodzieży na koloniach letnich pracownik Oświaty Zdrowotnej przeprowadził prelekcję nt. Bezpiecznych Wakacji.

Wyemitowano również filmy edukacyjno – profilaktyczne pt. „Dopalacze, a ryzykowne zachowania młodych ludzi” oraz „Wpływ dopalaczy na organizm człowieka” w celu kształtowania postaw odpowiedzialności za własne zdrowie oraz uniknięciu trudnych sytuacji, które zagrażają życiu. Uczestnicy kolonii otrzymali materiały edukacyjne ulotki, broszury, plakaty nt: „Zapobiegania Wirusowemu Zapaleniu Wątroby typu A”, „Jak można chronić się przed chorobami zakaźnymi”, „10 Zasad Bezpiecznych Wakacji”, „Zasady bezpieczeństwa podczas upałów”, „Bezpieczny wypoczynek letni”, porady dla uczniów, rodziców i opiekunów, „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”.

W roku 2019 Światowy Dzień Zdrowia przypadający 7 kwietnia - Światowa Organizacja Zdrowia promowała wiedzę na temat powszechnej opieki zdrowotnej pt. „Uniwersalne ubezpieczenie zdrowotne”, ze szczególnym uwzględnieniem roli systemu podstawowej opieki zdrowotnej. Kampania ta była kontynuacją ubiegłorocznego tematu, adresowana do osób w różnym wieku, różnych środowisk i mieszkających we wszystkich krajach. Powszechna opieka zdrowotna polega na zapewnieniu wszystkim ludziom dostępu do świadczeń zdrowotnych na odpowiednim poziomie, tam gdzie jest i kiedy jest to konieczne bez generowania dodatkowego obciążenia finansowego.

Na stronie internetowej stacji umieszczono informacje dot. obchodów Światowego Dnia Zdrowia. W realizację kampanii czynnie włączyły się Publiczne i Niepubliczne Podmioty Lecznicze.

W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień Ochronnych pracownicy PSSE uruchomili punkt informacyjny w siedzibie stacji, na stronie internetowej zamieszczono informację o tygodniu szczepień i możliwościach uzyskania informacji dotyczących potrzeb i korzyści wynikających ze szczepień na każdym etapie życia. Szczepienia to inwestycja w zdrowie dzieci na całe życia, które chronią przed poważnymi chorobami zakaźnymi i związanymi z nimi powikłaniami. Każdy z nas zasługuje na ochronę przed chorobami, którym można zapobiegać poprzez szczepienia. Dlatego warto decyzję podejmować w sposób świadomy, oparty na faktach oraz korzystać z informacji bazujących na dowodach naukowych. Hasło przewodnie tegorocznych obchodów to „Poznaj i udostępnij fakty na temat szczepień” oraz „Bohaterowie szczepień”. Informacja o inicjatywie WHO na 2019 r. została przekazana do wszystkich podmiotów leczniczych działających na terenie powiatu sieradzkiego. Wszystkie podmioty lecznicze udzielały informacji o celach i korzyściach wynikających ze szczepień. Rozgłośnia regionalna „Nasze Radio” przekazała informację dotyczącą szczepień ochronnych.

W 2019 roku ruszyła Kampania „Oszczędź dziecku ospy”, która miała na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zagrożenia tą chorobą i możliwości ochrony

przed nią. Badania naukowe jednoznacznie wskazują, że najbardziej skuteczną metodą profilaktyki chorób zakaźnych, w tym ospy, są szczepienia ochronne. Szczepienia przeciwko ospie przysługuje bezpłatnie dzieciom przebywającym w żłobkach i klubach dziecięcych, a to właśnie w grupie dzieci do 4 r. ż. notuje się najwięcej zachorowań. Akcja zakłada dotarcie z informacją do żłobków i klubów dziecięcych poprzez przekazanie materiałów edukacyjno – informacyjnych o ospie wietrznej.

W ramach Narodowego Programu Zdrowia Chorób Nowotworowych pracownik Oświaty Zdrowotnej przekazał materiały edukacyjne z zakresu profilaktyki nowotworów do Publicznych i Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Zadania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia prowadzono poprzez nadzorowanie i czuwanie nad realizacją Narodowego Programu Zdrowia na rok 2019. Koordynowano prace wszystkich programów oraz czuwano nad ich poprawną realizacją. Realizując zadania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przeprowadzono 59 wizytacje w placówkach oświatowo – wychowawczych i służby zdrowia realizujących programy edukacyjne.

Przeprowadzono 1 szkolenie w którym uczestniczyło 14 osób, oraz utworzono 3 punkty informacyjno – konsultacyjne, z porad skorzystało 73 osób.

Udzielano instruktaży, porad metodycznych oraz dostarczano do placówek materiały oświatowe.

IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W roku 2019 w pracy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego nie napotkano na istotne problemy. Podobnie jak w latach ubiegłych współpracowano na bieżąco z samorządem terytorialnym, Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Strażą Pożarną i Inspekcją Weterynaryjną. Działalność polegała na sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia, warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane – przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji, na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach inwestycji, w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W roku 2019 wydano:

- 52 opinie dotyczące potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 11 opinii w sprawie zakresu raportu,
- 8 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto uzgodniono 14 projektów budowlanych (w formie opinii), wydano 30 opinii o dopuszczeniu do użytkowania różnych obiektów, wydano 30 decyzji płatniczych. Przeprowadzono 11 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, wydano 8 opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Do bardziej znaczących obiektów, przekazanych do użytkowania na terenie powiatu sieradzkiego przy udziale Państwowej Inspekcji Sanitarnej zaliczono:

1. Żłobek publiczny – Warta,
2. Sortownia z przechowalnią pomidorów – Mrocзки Małe,
3. Stacja Demontażu Pojazdów – Chojne,
4. Medana Pharma – produkcja leków – Sieradz,
5. Stacja Paliw „ORLEN” – Sieradz,
6. Dwa przedszkola niepubliczne – Sieradz,
7. Port Jachtowy – Centrum Wystawiennicze – Ostrów Warcki,
8. Miejskie Targowisko – Warta,
9. Zakład Produkcji Kostki Brukowej – Lubanów.

X. PODSUMOWANIE

W 2019r. pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sieradzu, w ramach sprawowanego nadzoru, dokonali w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu sieradzkiego 2580 kontrole sanitarne, w tym poszczególne komórki organizacyjne przeprowadziły:

1. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku – 1232 kontrole;
2. Higiena komunalna - 603 kontroli;
3. Higiena pracy – 97 kontroli;
4. Epidemiologia – 422 kontrole;
5. Higiena dzieci i młodzieży – 137 kontroli;
6. Zapobiegawczy nadzór sanitarny - 30 kontroli;

Pracownik oświaty zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu sieradzkiego przeprowadził 59 wizytacji w placówkach realizujących programy prozdrowotne. W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 438 decyzji administracyjnych, w tym 97 decyzji płatniczych. W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Ukarano mandatami 44 osoby na kwotę 10 650 zł.